

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra muzikologie

Studijní obor
Uměnovědná studia

Bakalářská diplomová práce

**Vývoj kulturního života města Kojetín se zaměřením
na MěKS Kojetín**

Cultural life of town of Kojetín focused on MěKS Kojetín

Anna Křepelková

Vedoucí práce: doc. PhDr. Lenka Křupková, Ph.D.

Olomouc 2022

Prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla v ní veškeré použité prameny a literaturu.

V Kojetíně dne

Podpis:

Děkuji doc. PhDr. Lence Křupkové, Ph.D., za odborné vedení mé bakalářské práce. Za poskytnutí potřebných archivních materiálů a za vstřícnost bych chtěla poděkovat pracovníkům Státního okresního archivu v Přerově. Ráda bych poděkovala také své rodině, jež mě po celou dobu studia podporovala.

OBSAH

1	ÚVOD.....	3
2	MĚSTO KOJETÍN	5
2.1	Historie města Kojetín	5
2.2	Současnost města	7
3	KULTURA A MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO.....	10
3.1	Z historie Městského kulturního střediska Kojetín	11
3.2	Současnost Městského kulturního střediska Kojetín	13
3.3	Zájmové umělecké soubory	15
3.3.1	Hanácká beseda.....	15
3.3.2	Divadelní soubor Hanácká scéna	17
3.3.3	Tvůrčí skupina Signál 64	19
4	VÝZNAMNÍ KOJETÍNŠTÍ RODÁCI.....	21
5	KULTURNÍ POLITIKA A ORGANIZAČNÍ SFÉRA MĚSTSKÉHO KULTURNÍHO STŘEDISKA	23
5.1	Kultura a programová strategie v poválečném období	24
5.1.1	Modelový měsíc březen 1975	26
5.2	Kultura a programová strategie po roce 1989	28
5.2.1	Modelový měsíc březen 1989 a 1990	29
5.3	Kultura a programová strategie MěKS v novém tisíciletí	30
5.3.1	Modelový měsíc březen 2008	31
5.4	Kultura a programová strategie MěKS v době pandemie covidu-19.....	33
5.4.1	Modelový měsíc březen 2020	34
5.5	Aktuální kultura a programová strategie MěKS (rok 2022)	35
5.5.1	Modelový měsíc březen a květen 2022	35

5.6	Proměny kulturního programu MěKS po roce 2000	37
6	SWOT ANALÝZA MĚSTSKÉHO KULTURNÍHO STŘEDISKA	38
6.1	Silné stránky	38
6.2	Slabé stránky	39
6.3	Příležitosti	39
6.4	Hrozby	39
6.5	Shrnutí SWOT analýzy	39
7	ZÁVĚR.....	41
	ANOTACE.	42
	SHRNUTÍ... ..	43
	BIBLIOGRAFIE.....	44
	SEZNAM PŘÍLOH.....	49

1 ÚVOD

Předmětem této bakalářské práce je zmapovat proměny a shrnout vývoj bohatého kulturního a společenského života města Kojetína a zprostředkovat ucelený obraz o možnostech kulturního vyžití místních občanů a o stavu kulturních institucí a spolků s ohledem na historický kontext i současnost. Práce je koncipována do dvou částí.

První část bakalářské práce se zaměřuje na město Kojetín, jeho historii i současnost. Přibližuje kulturní život ve městě jak v dobách dřívějších, tak i v současnosti. Jsou zde představeny kulturní spolky a také významní rodáci města.

Druhá část práce se věnuje hlavní kulturní instituci, příspěvkové organizaci Městskému kulturnímu středisku (dále už jen MěKS) Kojetín, které zastřešuje další instituce a organizace a zabezpečuje v plné šíři kulturní a společenské akce ve městě. Je zde snaha o přiblížení programové strategie v jednotlivých časových obdobích a srovnání změn kulturního programu před nástupem nového tisíciletí a po něm. Za pomoci SWOT analýzy je vytvořen návrh možností dalšího rozvoje MěKS.

O městě Kojetín vznikla v roce 2008 první ucelená publikace *Kojetín v proměnách času: (1233–2008)*: sborník od kolektivu autorů Františka Řezáče, Hany Svačínové a Jiřího Šírka. Jedná se o faktografickou knihu, která přináší informace z různých pohledů, nejen historického. Kniha představuje město a zaznamenává podstatné události, které se odehrály v Kojetíně od jeho počátku až do roku 2008. Mapuje stručné dějiny města, církve, školství, kultury, jsou zde představeny zájmové umělecké soubory i sportovní oddíly působící ve městě. V knize nalezneme i kapitolu věnující se významným kojetínským rodákům, kteří proslavili Kojetín v oblastech literatury, výtvarného umění, malířství a sochařství, v oblasti herectví, architektury i sportu.¹

Druhou knihou, dnes již historickou publikací pojednávající o městu Kojetín z pohledu geografického, ale i historického vývoje je publikace *Vlastivěda moravská, II. Místopis, Kojetský okres* od Františka Václava Peřinky. Kniha čtenáři představuje bývalý Kojetský okres včetně města Kojetína a následně jednotlivá kojetská panství.²

O kojetínské kulturní instituci – městském kulturním středisku, kultuře a kulturním životě zatím nevznikla žádná ucelená práce, existují diplomové práce věnující se

¹ ŘEZÁČ, František – SVAČINOVÁ, Hana – ŠÍREK, Jiří. Kojetín v proměnách času: (1233–2008): sborník. Kojetín: Městské kulturní středisko Kojetín, 2009.

² PEŘINKA, František Václav – KRATOCHVÍL, August. Vlastivěda moravská. II. Místopis, Kojetský okres. 1. vyd. Brno: Musejní spolek Garn, 1930.

zájmovým uměleckým souborům, sportu a sportovním oddílům, geografii města, farnímu kostelu Nanebevzetí panny Marie v Kojetíně a práce týkající se volnočasových aktivit při Domu dětí a mládeže Kojetín. V roce 2021 vznikla diplomová práce autorky Natálie Koskové věnující se *Návrhu rozvoje kulturních a společenských aktivit na území mikroregionu Střední Haná*.³ Kosková svoji práci zaměřuje na problematiku rozvoje kulturních a společenských aktivit na území mikroregionu Střední Haná. Na základě zjištěných poznatků a SWOT analýzy pak navrhuje projekt k rozvoji kulturních a společenských aktivit v daném regionu, včetně finanční, časové a rizikové analýzy.⁴

Informace a materiály k tématu práce jsou čerpané především ze sborníku *Kojetín v proměnách času 1233–2008*, kojetínského periodika *Kojetínský kulturní kalendář* a *Kojetínský zpravodaj*, z archivních zdrojů týkajících se města Kojetín a jeho kultury umístěných ve Státním okresním archivu v Přerově.

³ KOSKOVÁ, Natálie. *Návrh rozvoje kulturních a společenských aktivit na území mikroregionu Střední Haná*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2021, 94 s.

⁴ Tamtéž.

2 MĚSTO KOJETÍN

Rodné město autorky práce leží na pravém břehu řeky Moravy v úrodné Hané v nadmořské výšce 201 m. Je součástí Sdružení obcí mikroregionu Střední Haná. Bylo vybudováno na trase mezi historicky důležitými centry Kroměříží a Olomoucí. Nachází se na důležité dopravní křižovatce. Dominantou města a nejvýznamnější kulturní památkou je barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie pocházející z konce 17. století. Bohaté kulturní a národopisné tradice si ve městě udržely svůj velký význam. Mezi tradiční lidové akce lze zařadit například vodění medvěda a pochování basy, vynášení Moreny, jízda králů, stavění a kácení mája, Velikonoce na Hané či Brána do starých časů na Hané (oživly tradice).

2.1 Historie města Kojetín

Poprvé se o městě Kojetín dozvídáme z písemných pramenů, respektive ze dvou listin. První listinu vydal roku 1233 moravský markrabě Přemysl, syn Přemysla Otakara I. Obsahuje nejstarší písemné zprávy o Kojetíně a jeho příslušnosti k pražskému biskupství.⁵ Druhou listinu vydal roku 1290 král Václav II., tato listina udělila městu právo se opevnit a obehnat hradbami. „*Jedná se v podstatě o zakládající listinu města Kojetín, se kterou Kojetín obdržel všechny svobody a práva.*“⁶ Město již dříve mělo právo trhu a v tomto roce obdrželo právo hradeb a právo městské pečete. Od této chvíle se Kojetín mohl stejně jako Kroměříž řídit městským právem brněnským.⁷

Pokud se pozastavíme nad jménem města Kojetín, je odvozeno od osobního jména Kojata, jež však neodkazuje na Sámova syna Kojatu, jak udává pověst. Je pravděpodobné, že název je spojen s Kojatou Hrabíšicem, jenž byl v roce 1233 olomouckým kastelánem.⁸

Během husitské revoluce i po ní se v čele kojetínského panství vystřídal hned několik držitelů, jmenovitě to byl například Jan Tovačovský z Cimburka či Jan Heralt z Kunštátu aj. Přesto Kojetín zůstal nadále v panství pražského biskupství.⁹

⁵ ŘEZÁČ, František – SVAČINOVÁ, Hana – ŠÍREK, Jiří, et al. *Kojetín v proměnách času: (1233–2008): sborník*. Kojetín: Městské kulturní středisko Kojetín, 2009. ISBN 978-80-254-4254-8

⁶ ŘEZÁČ František. Kojetín 1233–2088 – Nad jedním výročím. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2008, ročník IX, č. 12. s.1 [cit. 2021-11-3].

⁷ Tamtéž, s. 1.

⁸ HOSÁK, Ladislav. O nejstarších dějinách Kojetína. *Vlastivědný věstník moravský*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 1957, 12(2), s. 47. ISSN 0323-2581. [cit. 2021-11-3]. Dostupné také z: <http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:b380be30-6749-11e4-8fe2-5ef3fc9bb22f>

Velkého rozmachu město a panství nabylo za pánů z Pernštejna. Došlo k rozvoji řemesel (cechů), obchodu i poddanského hospodářství, zvláště rybníkářství a pivovarnictví.¹⁰ Tento rozmach vyvrcholil koncem 16. století, kdy došlo k prodeji kojetínského panství. V letech 1601–1720 měl panství v držení rod Salmů. Bylo to období těžkých zkoušek, neboť město Kojetín zasáhlo hned několik neštěstí. V roce 1602 shořelo téměř celé město.¹¹ Dalším neštěstím byla třicetiletá válka, pustošení města švédským vojskem způsobila Kojetínu ztrátu movitého majetku, úpadek hospodářství, a především úbytek počtu obyvatel.¹²

Na přelomu 17. a 18. století probíhal spor mezi pražským arcibiskupstvím a kojetínskou vrchností o právo ochranné nad městem a panstvím.¹³ Za vlády Marie Terezie a později jejího syna Josefa II. došlo k mnoha reformám. Roku 1787 byl ve městě zřízen magistrát, který zrušil politickou a soudní pravomoc vrchnosti nad městem. Reformy ovlivnily i rozvoj školství, infrastrukturu města a zavedlo se číslování domů.¹⁴ Po celé 18. století i po něm město sužovaly časté požáry.¹⁵

Roku 1829 byla započata oprava radniční budovy a o rok později byla opravena i farní budova.¹⁶ Po roce 1848 se stal Kojetín sídlem okresního a berního úřadu. Také hospodářský růst města byl výrazný zejména díky modernizaci zemědělství.¹⁷ K rozvoji města přispělo i vybudování železniční dráhy a zřízení nádraží. Z Kojetína se tak stala důležitá železniční křižovatka na trasách Přerov–Brno, Kojetín–Ostrava a Kojetín–Tovačov.¹⁸

První světová válka (1914–1918) způsobila výrazný pokles obyvatel v celé rakousko-uherské monarchii, což se pochopitelně dotklo i obyvatelstva v Kojetíně.

V období nově vzniklého československého státu zápasil Kojetín zejména s vysokou nezaměstnaností za hospodářské krize v letech 1929–1933.¹⁹ Pro srovnání kronika města Kojetína uvádí, že nezaměstnanost v roce 1932 ve městě byla mnohem vyšší

⁹ PEŘINKA, František Václav – KRATOCHVÍL, August. *Vlastivěda moravská. II. Místopis, Kojetický okres*. 1. vyd. Brno: Musejní spolek Garn, 1930.

¹⁰ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 43–50.

¹¹ PEŘINKA–KRATOCHVÍL, 1930, s. 55

¹² ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 54.

¹³ Tamtéž, s. 56.

¹⁴ Tamtéž, s. 61.

¹⁵ PEŘINKA – KRATOCHVÍL, 1930, s. 65.

¹⁶ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 65.

¹⁷ Tamtéž, s. 69–72.

¹⁸ Tamtéž, s. 78.

¹⁹ ŘEZÁČ – SVAČINOVÁ – ŠÍREK, 2009, s. 83.

než v předchozích letech. Situace vedla k četným demonstracím.²⁰ I druhá světová válka měla negativní dopad na město. Bylo odsunuto obyvatelstvo židovské národnosti a po pěti letech tak v Kojetíně zanikla celá jedna komunita, jež se podílela na vytváření obrazu města.²¹ Okupace německé armády byla ukončena Rudou armádou, a to 6. května 1945. Válka zanechala výrazné materiální škody.

Poválečná léta se nesla v duchu obnovy hospodářského a společenského života. Roku 1948 převzali v zemi veškerou moc komunisté. Došlo k rychlé výstavbě socialismu a ke znárodnování podniků.²² Rokem 1949 se Kojetín stal okresním městem a tuto pozici plnil až do roku 1960. Osmdesátá léta ukazovala na mnohé nedostatky politického systému. Vyhrcoená situace vyvrcholila revolučním rokem 1989, jenž přinesl změny přispívající k současnému stavu Kojetína.²³ Porevoluční roky vedly k dalšímu rozvoji města, staví se nové veřejné i soukromé podniky, vedení města se soustřeďuje na rozvoj životního prostředí, školství i úroveň bydlení ve městě. Roku 1999 vzniklo Sdružení obcí mikroregionu Střední Haná.²⁴

2.2 Současnost města

Úhledné hanácké město Kojetín leží na důležité dopravní křižovatce, železniční trať mezi Přerovem a Brnem existuje více než 150 let²⁵ a železniční spojení s Tovačovem je staré více než 120 let, dnes je tato trať využívána jen pro nákladní dopravu.²⁶ Městem vede řada autobusových linek, a to včetně těch dálkových. Kojetín má 5962 obyvatel²⁷, kteří žijí jak v samotném městě, tak i v přilehlých dvou částech města – v Popůvkách a Kovalovicích.

Existenci židovské komunity dnes ve městě připomíná už jen synagoga z první poloviny 16. století a hřbitov. Synagoga v upravené podobě slouží jako kostel církve československé husitské.²⁸ Další významnou historickou památkou je kostel Nanebevzetí

²⁰ ŘEZÁČ – SVAČINOVÁ – ŠÍREK, 2009, s., s. 144–150

²¹ ŘEZÁČ – SVAČINOVÁ – ŠÍREK, 2009, s. 84.

²² ŘEZÁČ – SVAČINOVÁ – ŠÍREK, 2009, s. 95.

²³ Tamtéž, s. 117.

²⁴ Tamtéž, s. 123–127.

²⁵ ZAHRADNÍK, Milan – SVAČINOVÁ, Hana. *Hanáci z pohledu Marie Gardavské kdysi a dnes*. Kojetín: MěKS Kojetín, 2013. s. 6. ISBN 978-80-260-4882-4

²⁶ ERNESTOVÁ, Miroslava. Seznámení s městem Kojetín. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 1999, ročník 0, s. 4.

²⁷ Český statistický úřad: Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2021. *Český statistický úřad* [online]. Praha, 30.04.2021. [cit. 2021-12-08]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-1-1-2021>

²⁸ ERNESTOVÁ, Miroslava. Seznámení s městem Kojetín. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 1999, ročník 0, s. 4.

Panny Marie ze 17. století. I přestože neexistuje písemný doklad, uvádí se jako autor architektonického návrhu kostela významný architekt Giovanni Pietro Tencalla (1629–1702). Šárka Stehlíková ve své seminární práci srovnala kojetínský kostel s jinými Tencallovými stavbami a došla k závěru, že Tencallovo autorství je velmi pravděpodobné.²⁹ K církevním památkám se dále řadí budova fary, morový sloup a sochy sv. Vendelína a sv. Floriána na náměstí.³⁰

Další pamětihodností je budova tzv. „Okresního domu“ a bývalého zájezdního hostince U zlatého křížku na náměstí, ve kterém roku 1849 pobýval Josef Mánes a maloval zde hanácká děvčata. Dnes je budova známá jako Regionální vzdělávací a informační centrum (VIC). Budova byla postavena roku 1911 v secesním slohu a prošla rekonstrukcí roku 2001. V přízemí se nachází informační středisko, galerie a muzeum, v patře sídlí městská knihovna.³¹

Náměstí dominuje radniční budova postavená v druhé polovině 18. století, rekonstruovaná po ničivém požáru z roku 1995.³² Město má významnou rekreační polohu. V okolí je možno provozovat vodní turistiku, tok řeky Moravy je sjízdný do Tovačova i Kroměříže. Nedaleko od města probíhají dvě cyklostezky – cyklostezka č. 47 Jeseník – Břeclav a cyklostezka č. 5040 Tovačov – Plumlov.³³ Součástí rekreace obyvatel města je koupaliště s vyhřívanou vodou a kemp. V těsné blízkosti se nachází rybník Na hrázi, na nějž navazuje vybudované biocentrum.³⁴ V oblasti průmyslu bude velkým přínosem pro město a celý Olomoucký kraj nově vznikající distribuční robotické centrum Amazon, stavěné na tzv. brownfieldu, kde stával bývalý cukrovar.³⁵

Nedílnou součástí města kromě veřejných a bezpečnostních institucí jako pošta, policie, poliklinika, hasiči aj., sloužících občanům a široké veřejnosti, jsou školská zařízení. Ve městě se nachází dvě mateřské školy a dvě základní školy, které poskytují

²⁹ STEHLÍKOVÁ, Šárka. Farní kostel v Kojetíně (seminární práce). Olomouc, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, 2002. Cit. podle: ŘEZÁČ, František – SVAČINOVÁ, Hana – ŠÍREK, Jiří. *Kojetín v proměnách času: (1233-2008)*: sborník. Kojetín: Městské kulturní středisko Kojetín, 2009. s. 146.

³⁰ ERNESTOVÁ, Miroslava. Seznámení s městem Kojetín. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 1999, ročník 0, s. 4.

³¹ ZAHRADNÍK, Milan – SVAČINOVÁ, Hana. *Hanáci z pohledu Marie Gardavské kdysi a dnes*. Kojetín: MěKS Kojetín, 2013. s. 6.

³² ERNESTOVÁ, Miroslava. Seznámení s městem Kojetín. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 1999, ročník 0, s. 4.

³³ Město Kojetín. [online]. *Město Kojetín*. [cit. 2021-12-08]. Dostupné z: <https://www.kojetin.cz/cs/mesto-kojetin/>

³⁴ POLÁKOVÁ–UVÍROVÁ, Petra. Atraktivní oázu už plní voda. Takto teď vypadá nové biocentrum v Kojetíně. *Prerovský deník* [online]. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/biocentrum-kojetin-2022.html

vzdělání dětem z Kojetína i blízkého okolí. Dále se zde nachází střední škola s všeobecným zaměřením – gymnázium. Mimoškolní a volnočasové činnosti pro děti a mládež probíhají v základní umělecké škole s hudebním zaměřením, která nabízí výuku na hudební nástroje a v městském Domě dětí a mládeže Kojetín, který nabízí bohatou škálu zájmových aktivit pro děti, mládež i rodiče.

³⁵ Robotické centrum Amazonu v Kojetíně. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2021, ročník XXII., č. 10, s. 3–6

3 KULTURA A MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO

Městské kulturní středisko má největší podíl na utváření kultury, zastřešuje a zabezpečuje v plné šíři kulturní a společenské akce v městě Kojetíně. Spadá pod něj Vzdělávací a informační centrum (galerie, muzeum), městská knihovna, letní kino a zřizuje umělecké soubory, vyvíjí činnost v publikační, vydavatelské, propagační a reklamní oblasti. MĚKS spolupracuje s městem Kojetín a s řadou institucí a organizací ve městě, jako jsou například Dům dětí a mládeže Kojetín, Centrum sociálních služeb Kojetín, hasiči, sportovní oddíly, spolupracuje dále s hudebníky i místními školami. Na každý měsíc připravuje kulturní akci, na kterou zve širokou veřejnost prostřednictvím *Kojetínského zpravodaje*.

Z kulturního hlediska mají své významné místo národopisné tradice. V tomto ohledu je aktivní zejména soubor Hanácká beseda, divadelní soubor Hanácká scéna, pěvecký sbor Cantas a tvůrčí skupina Signál 64, ve které se angažují místní výtvarníci a umělci.³⁶

Ve městě působí řada sportovních oddílů, nejpočetnější členskou základnu má TJ Sokol, tradici má i vodácký sport, na své si přijdou i milovníci bojového umění.³⁷ Od roku 2015 mohou obyvatelé města využívat pro sportovní aktivity víceúčelovou sportovní halu.³⁸

Nejvýznamnější kulturní akcí je krajská postupová přehlídka amatérských divadelních souborů Divadelní Kojetín. Každý rok se sem sjedou divadelní soubory pocházející z Kojetína, Přerova, Hranic, Kroměříže, Uherského Brodu, Uherského Hradiště a dalších moravských měst.

Na letní měsíce město spolu s kulturním střediskem připravují pro občany i návštěvníky bohatý program, který se skládá z hlavního a doprovodného programu. Kojetínského hody se obvykle konají dva až tři dny a následující týden je ve znamení Kojetínského hudebního léta. Dále kulturní středisko připravuje zájezdy na různé kulturní akce nejen na našem území, ale i do zahraničí.

Druhou institucí, která se podílí ve velkém na utváření kultury ve městě, je Dům dětí a mládeže Kojetín (dále jen DDM). Zaměřuje se převážně na kvalitně a účelně trávený

³⁶ ZAHRADNÍK–SVAČINOVÁ, 2013, s. 7.

³⁷ Sport v Kojetíně. [online]. *Město Kojetín* [cit. 2022-01-04] Dostupné z: <https://www.kojetin.cz/cs/volny-cas/sport-v-kojetine.html>

³⁸ Tamtéž.

volný čas místních obyvatel. Každým rokem přichází DDM s pestrou nabídkou zájmových kroužků sestavených na základě vypořádaných zájmů a požadavků dětí, studentů, rodičů a dalších zájemců. Zahrnuje kategorie z oblasti estetické, pohybové, jazykové, přírodovědné a technické. Pořádá příměstské i pobytové tábory, příležitostné akce pro rodiny s dětmi, mládež, studenty, pro školy a širokou veřejnost.

3.1 Z historie Městského kulturního střediska Kojetín

O kulturní a společenské dění před válkou se staraly městské spolky, některé dnes již zaniklé. Od roku 1949 do roku 1960 plnil ve městě funkci kulturně-výchovného zařízení Okresní dům osvěty, jehož náplní byla péče o kulturní a společenskou činnost v Kojetíně a v okolních obcích tehdejšího okresu.³⁹ Roku 1960 správní reforma zrušila kojetínský okres a město Kojetín spolu s dalšími 10 obcemi⁴⁰ připadlo pod okres Přerov.⁴¹

Funkci kulturně-výchovného zařízení převzala Osvětová beseda Kojetín, pod kterou připadly kulturní instituce i v dalších šesti obcích⁴², jež patřily pod správu Kojetína.

Osvětová střediska byla podřízena Národním výborům⁴³, které plně odpovídaly za rozvoj měst. Činností osvětových středisek byla snaha vytvořit vhodné podmínky pro bohatý kulturní a společenský život obyvatel v Československu.

Sídlem Osvětové besedy se stal tehdejší Kulturní dům (dříve zvaný Okresní dům), dnes budova slouží jako Vzdělávací a informační centrum, nachází se zde městská knihovna a muzeum. Pro činnost Osvětové besedy měla budova vhodné podmínky. Komorní pořady využívaly prostory tzv. kluboven, pro pořady většího rozsahu sloužil sál a pro velké akce se pronajímaly prostory sokolovny.⁴⁴

Jelikož snahou komunistického režimu bylo posílení totalitní ideologie a propaganda s cílem vychovat loajálního jedince, který by přijal politický systém, byly do kulturního programu zařazeny pořady kulturně-výchovného charakteru v duchu socialismu.

³⁹ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 264

⁴⁰ Tovačov, Lobodice, Oplocany, Uhřčice, Polkovice, Popůvky, Koválovce, Křenovice, Měrovce nad Hanou a Stříbrnice.

⁴¹ Státní okresní archiv Přerov, Kronika města Kojetína. Kronika města III. díl 1956–1969, zn. fondu MěNV Kojetín, č. listu NAD 265, č. pom. 1595, inv. č. 17.

⁴² Popůvky, Koválovce, Uhřčice, Křenovice, Měrovce nad Hanou, Stříbrnice.

⁴³ Orgán státní správy Československa v letech 1945–1990, působící na úrovni obce, města.

⁴⁴ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 264

Nicméně z politického hlediska se do chodu a kulturních aktivit Osvětové besedy Kojetín nijak nezasahovalo.⁴⁵

Protože v 50. letech neexistovala televize⁴⁶, byla divadelní představení nejrozšířenější formou zábavy. Konala se divadelní představení profesionálních souborů z olomouckého, zlínského a brněnského divadla. Pořádala se jednotlivá divadelní představení i představení z jarního a podzimního cyklu předplatného. Pro velký zájem o divadla se pořádaly i zájezdy do profesionálních divadel v Brně, Olomouci či ve Zlíně. Dalšími oblíbenými akcemi byly koncerty tehdy populárních souborů, estrády, výstavy a komponované vlastní pořady, tzv. živé noviny.⁴⁷

Začátkem 50. let se začaly v Kojetíně pravidelně (každé úterý a čtvrtek) pořádat přednášky, a to jak jednotlivé, tak cyklického charakteru z různých oblastí, ale s politickou propagační tendencí. Přednášky doplňovalo promítání filmů nebo diapozitivů. V oblibě byly také besedy s významnými umělci – místními rodáky. Osvětová beseda dále pořádala kurzy jazykové, hudební, praktické, taneční a v pozdějších letech i kurzy jógy.⁴⁸

Pro mládež pořádala Osvětová beseda kulturní pořady vzdělávací formy, které byly rozděleny podle jednotlivých věkových skupin od mateřské školy až po učňovskou a středoškolskou mládež. Výchovné pořady byly voleny tak, aby doplňovaly školní výuku v oblasti hudební, literární a společenské výchovy.⁴⁹

Po prvních ostrých letech komunistického režimu se situace v zemi v polovině 50. let pomalu uvolnila, což se týkalo i kultury. Začátkem 60. let 20. století se objevily skupiny mladé generace umělců a daly podnět ke vzniku tvůrčích uměleckých skupin.⁵⁰

S Osvětovou besedou spolupracovala řada společenských organizací, například rozhlasový kroužek, který informoval prostřednictvím rozhlasu o dění ve městě. Od roku 1964 Osvětová beseda vydávala měsíční zpravodaj *Kojetínský kulturní kalendář*, jenž občany informoval o kulturních akcích, ale i řadu zajímavých článků.⁵¹ Od roku 2000 vychází měsíčník pod novým názvem – *Kojetínský zpravodaj*.

⁴⁵ NOVOTNÁ, Božena. Osobní rozhovor s bývalou ředitelkou Osvětové besedy v Kojetíně. Kojetín, 20. 4. 2016. Cit. podle: STONOVÁ, Hana. *Role a možnosti filmového amatéra v letech 1960–1989* [online]. Brno, 2016. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. [cit. 2022-12-04] Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/uvoli/>

⁴⁶ První televizní vysílání bylo roku 1953.

⁴⁷ ŘEZÁČ–SVÁČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 264

⁴⁸ Tamtéž, s. 265.

⁴⁹ Tamtéž.

⁵⁰ V roce 1964 vznikla v Kojetíně tvůrčí umělecká skupina – Signál 64.

⁵¹ ŘEZÁČ – SVÁČINOVÁ – ŠÍREK, 2009, s. 265–266.

Ředitelkou Osvětové besedy byla paní Božena Novotná, která tuto funkci vykonávala v letech 1956–1984. V roce 1984 se ředitelkou Městského kulturního střediska stala Mgr. Miroslava Ernstová.⁵²

Ke změně zřizovací listiny Osvětové besedy došlo v lednu 1987 a také se změnil název z Osvětové besedy na Městské kulturní středisko Kojetín. Ve městě působila následující kulturní zařízení: Městské kulturní středisko Kojetín, městská knihovna, kino a městské muzeum, které bylo od roku 1964 součástí Okresního vlastivědného ústavu v Přerově, dnes Muzeum J. A. Komenského Přerov.⁵³

Roku 1993 připadla pod správu Městského kulturního střediska městská knihovna, kino a muzeum. V roce 2002 byla zrekonstruovaná budova, kde dříve sídlil Okresní dům, a po rekonstrukci dostala oficiální název Regionální vzdělávací a informační centrum.⁵⁴

Do konce roku 2002 byla ředitelkou MěKS Kojetín Mgr. Miroslava Ernstová, po ní nastoupila Zuzana Zifčáková. V roce 2005 se ředitelkou stala Jana Šimčíková a v roce 2007 byla ředitelkou jmenována Hana Svačinová, která v této funkci působí dodnes.⁵⁵

3.2 Současnost Městského kulturního střediska Kojetín

Již Osvětová beseda, ještě dříve Okresní dům osvěty byly zřizovateli řady zájmových souborů působících ve městě. Nejvýznamnější byly národopisný soubor Hanácká beseda a o něco později divadelní soubor Hanácká scéna. Aktivní byl také dechový soubor Hanácká hudba a další tři taneční orchestry. Pravidelnou aktivní činnost měly i kroužky výtvarné a fotografické. Ty se roku 1964 spojily a vytvořily seskupení – tvůrčí skupinu Signál 64, jež rozšířila svoji činnost i o filmařskou práci.⁵⁶

Dnešní Městské kulturní středisko (dále jen MěKS) zabezpečuje v celé šíři kulturní, výchovné a společenské vyžití občanů města. Organizuje celou řadu kulturních akcí od koncertů, divadelních představení, komorních pořadů až po pořady pro děti a mládež. Od roku 1992 vyhlašuje a pořádá krajské divadelní přehlídky amatérských divadelních

⁵² Tamtéž.

⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ Tamtéž.

⁵⁵ Tamtéž.

⁵⁶ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 266

souborů a od roku 1999 je pořadatelem Kojetínských hodů a Kojetínského hudebního léta.⁵⁷

Hody jsou lidovou tradicí, související se zasvěcením farního kostela. Obnova a pořádání tradičních hodových slavností byla realizována se změnou společenského a politického života po roce 1989. První pokus proběhl v roce 1992. Hodový program se konal na stadionu Slavoje Kojetín. Následující rok se konal v sálu sokolovny, kde vystoupil německý národopisný soubor. Od roku 1999 se hodové slavnosti konají každoročně. Pořadatelem je MěKS a město Kojetín.⁵⁸

Jedná se o třídní akci s pestrým programem vytvořeným tak, aby si na své přišly všechny věkové kategorie. Hody vrcholí nedělním programem a hodovou mší. Začíná krojovým průvodem s tradiční Ječmínkovou jízdou králů. Poté starosta předá tzv. hodové právo a následuje přehlídka národopisných souborů.⁵⁹ Nedělní odpolední program je věnován populární hudbě a jejím skupinám. V Kojetíně už koncertovaly kapely jako Těžkej Pokondr, Peha, Ready Kirken, Dark Gamballe, zpívala zde Anna K. s kapelou, Iva Frühlingová, Miro Žbirka, Petr Muk, Voxel a další.⁶⁰

Sídlem Kulturního domu (MěKS) je budova sokolovny, která je nedílně spojena s kojetínským TJ Sokol. Funkčně je rozdělena na dvě části, a to na část pro kulturní činnosti a druhá na sportovní akce. Budova byla postavena ve funkcionalistickém stylu podle návrhu přerovského architekta Aloise Pilce.⁶¹ Roku 1928 byla sokolovna dostavena a slavnostně otevřena, tentýž rok TJ Sokol slavil 40. výročí založení v Kojetíně. Budova se nachází na křižovatce ulic Tyršova a Dudíkova v návaznosti na náměstí Republiky. V průběhu času a vlivem požadavků uživatele stavby docházelo ke stavebním úpravám, které stavbě jako takové spíše uškodily, než prospěly.⁶² V roce 2004 proběhla celková rekonstrukce budovy sokolovny a přilehlé sokolské zahrady.⁶³ Nově byla provedena výměna oplocení kurtů, nový drenážní systém, závlaha kurtů, vybudováno bylo nové hřiště pro plážový volejbal. Dále byly provedeny nové rozvody médií, opravy podlah, sociálního zařízení, opravy vnitřních omítek a odstranění vlhkosti.⁶⁴

⁵⁷ Tamtéž, s. 266–267.

⁵⁸ Tamtéž, s. 269.

⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ Tamtéž, s. 270.

⁶¹ Tamtéž, s. 309.

⁶² Historie Sokolovny. TECHNIS Kojetín spol.s.r.o – O kulturním domu [online]. *TECHNIS Kojetín*. [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <http://www.technis.kojetin.cz/historie-sokolovny>

⁶³ ZIFČÁKOVÁ, Zuzana. Sokolovna v „novém kabátě“. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2004, ročník V, č. 11, s. 1.

⁶⁴ Tamtéž.

Mezi roky 2018–2019 proběhla další nákladná rekonstrukce za 60 miliónů korun a celková revitalizace kulturního domu a jeho okolí se snahou obnovit původní podobu stavby jako odkaz na její historickou hodnotu.⁶⁵ Budova sokolovny byla zbavena řady doplňovaných konstrukcí a nevhodného materiálového řešení. V interiéru byla obnovena symetrie prostoru hlavního sálu a pravého přísálí. Obnovena byla střešní krytina z pálených tašek.⁶⁶

V přízemí se nachází vestibul s barem, sál s prostorným jevištěm a obě přísálí. V patře je umístěn balkon a kavárna s barem. Na jižní straně budovy je situována tělocvična, již stále využívá jednota Sokol. Upraven byl i prostor před kulturním domem.⁶⁷

MěKS je zřizovatelem řady zájmových souborů umělecké činnosti. Jedná se o soubory, z nichž některé si blíže představíme: národopisný soubor Hanácká beseda, divadelní amatérský soubor Hanácká scéna, tvůrčí skupina Signál 64, country taneční skupina Lucky While a pěvecký soubor Cantas.⁶⁸

3.3 Zájmové umělecké soubory

Velký podíl na utváření kultury ve městě mají národopisné tradice, které si město zachovalo a na něž je patřičně hrdé. Kulturní spolky zastupují významnou roli ve městě.

3.3.1 Hanácká beseda

Hanácká beseda je národopisný folklórní soubor, jehož cílem je obohaten kulturně společenského života obyvatel, seznámení s folklórními tradicemi a zvyky. Roku 1892 pořádal na Hané Vlastenecký muzejní spolek v Olomouci řadu krajských národopisných výstavek, které předcházely Národopisné výstavě československé, uskutečněné roku 1895. První výstavka se odehrála v Kojetíně roku 1892.⁶⁹ Příchod první světové války utlumil

⁶⁵ POLÁKOVÁ–UVÍROVÁ, P. Kojetínské sokolovně se vrací původní vzhled z první republiky. Cit. podle: [online]. *Přerovský deník* [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/kojetinske-sokolovne-se-vraci-puvodni-vzhled-z-prvni-republiky-20190320.html

⁶⁶ Sokolovna je znovu ozdobou Kojetína. TECHNIS Kojetín spol.s.r.o – Rekonstrukce 2018–2019 [online]. *TECHNIS Kojetín*. [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <http://www.technis.kojetin.cz/rekonstrukce-2018-2019>

⁶⁷ Tamtéž.

⁶⁸ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 266.

⁶⁹ ČAPEK, Josef. Obyčeje a zpěvy lidu moravského. Brno. Masarykova Univerzita, 2013, s. 167. Cit. Podle: POLÁKOVÁ, Barbora. *Hanácká beseda Kojetín. Historie a současnost národopisného souboru* [online]. Brno, 2014. Masarykova Univerzita, Filozofická fakulta. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/c1gzgs/>

i činnost Hanácké besedy. Válka způsobila, že zmizelo několik krojů, nicméně zájem o obnovení a vzkříšení hanáckých tradic byl velký. Začaly se shánět a šít nové krojové součásti.⁷⁰

Hanácká beseda z Kojetína se od roku 1928 zúčastňovala řady slavností, učila se nové taneční programy a další zvyky, aby obstála v konkurenci s dalšími hanáckými tanečními skupinami. Tentýž rok se Hanácká beseda účastnila 10. výročí trvání ČSR, dále sjezdu zemědělské mládeže v Praze, Hanáckého roku v Přerově a Národopisné slavnosti v Brně na výstavišti.⁷¹

Hanácká beseda po léta přinášela lidem radost a potěšení z jara, a to jak v Kojetíně, tak v okolí. Během války byla její činnost omezena. Po skončení války roku 1945 obnovila Hanácká beseda svoji činnost a rozšířila svoji členskou základnu.⁷² Soubor vzkvétal, od této chvíle se zúčastňoval každoročně různých soutěží. Roku 1955 se Hanácká beseda účastnila I. celostátní spartakiády. V tomto roce odešla na věčnost obětavá vedoucí souboru paní Anna Hýžd'alová. Souboru se ujalo nové vedení a sklízelo další úspěchy.⁷³ Roku 1960 se Hanácká beseda účastnila II. celostátní spartakiády. K této příležitosti vznikla skladba nazvaná „Píseň rodné země“, která byla ukázkou lidové tvořivosti.⁷⁴

Po roce 1961 odešla ze souboru polovina členů, zůstali pouze ti, kteří měli o soubor zájem, a jelikož doba přinesla málo vystoupení, soubor přistoupil k spolupráci s mladými členy místního JZD. Pořádaly se různé kulturní vložky při různých příležitostech, jako byly výroční schůzky, dožínky či státní návštěvy.⁷⁵

V letech 1967 a 1968 se soubor rozrostl o nové členy a následně se zúčastnil řady kulturních akcí. Jednou z nich byla Hanácká slavnost v Kroměříži roku 1971. V roce 1973 se soubor zúčastnil s úspěchem Oblastní národopisné soutěže v choreografii, sólovém tanci, zpěvu a vypravování v Prostějově. Ale i následující roky byly bohaté na vystoupení.⁷⁶ Konal se Hanácké bál – Kostelec na Hané, zahajovací vystoupení na Moravském plese v Praze, přehlídka v Troubkách, odpolední koncert s tancem v Přerově, Hanácké slavnosti v Kroměříži, různé plesy a další. Roku 1986 se soubor prezentoval na

⁷⁰ ZAHRADNÍK–SVAČINOVÁ, 2013, s.10

⁷¹ Zájmové soubory. Historie Hanácké besedy: Historie 1900–2010.[online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/hanacka-beseda/historie-1900-2010>

⁷² Zájmové soubory. Historie Hanácké besedy: Historie 1900–2010.[online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/hanacka-beseda/historie-1900-2010>

⁷³ Tamtéž.

⁷⁴ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 291

⁷⁵ Tamtéž, s. 292.

⁷⁶ Tamtéž.

Mezinárodním festivalu ve Strážnici, který se konal ve dnech 27.– 29. června. Festivalu se zúčastnili jak domácí, tak i zahraniční soubory.⁷⁷

Osmdesátá a devadesátá léta se nesla v duchu tradičních plesů, tanečních vystoupení, přehlídek a soutěží v Kojetíně, Kroměříži, Kostelci na Hané, Chropyni atd. Roku 1992 soubor poprvé zasáhl do programu Kojetínských hodů, kdy předvedl „Předávání hodového práva“ s patřičným poučením stárků a chasy a následovala „Zavádková scéna“ v provedení celého souboru a muziky.⁷⁸

V roce 1993 byl na Kojetínské hody pozván národopisný soubor z Německa z města Lehrte poblíž Hannoveru. Hodový program proběhl v budově sokolovny. O rok později Hanácká beseda zavítala do Německa.⁷⁹

Od roku 1999 se Hanácká beseda tradičně účastní Kojetínských hodů, které se konají na náměstí. V letech 1999–2002 doprovází soubor hudebně dechovka Hanačka. Od roku 2006 ho doprovází dechová hudba Věrovanka a cimbálová muzika Dubina, která soubor doprovází na hodových oslavách.⁸⁰

Hanácká beseda se každoročně účastní Kojetínských hodů, pořádá tradičně Hanácké bál a účastní se Hanáckých slavností.

3.3.2 Divadelní soubor Hanácká scéna

Amatérský divadelní soubor Hanácká scéna má ve městě dlouholetou tradici. Tomuto divadelnímu souboru předcházelo tzv. ochotnické divadlo. Ochotnická představení se hrála již na konci 19. století. To první se konalo v divadelním sále v pivovaru roku 1918. Šlo o veselohru Ferdinanda Olivy *Pojď na mé srdce*.⁸¹

Od roku 1918 uváděl divadelní soubor činohry a operety. Po druhé světové válce většina divadelních souborů zanikla. V roce 1949 se sešli bývalí členové ochotnického divadla a založili nový divadelní soubor Hanáckou scénu. Zřizovatelem divadelního

⁷⁷ Tamtéž.

⁷⁸ Zájmové soubory. Historie Hanácké besedy: Historie 1900–2010.[online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/hanacka-beseda/historie-1900-2010>

⁷⁹ Tamtéž.

⁸⁰ Tamtéž.

⁸¹ Zájmové soubory. Hanácká scéna: Z historie. [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-03-15] Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/hanacka-scena/z-historie>

souboru se tehdy stal Okresní dům poté Osvětová beseda a dnes spadá pod Městské kulturní středisko.⁸²

Repertoárem souboru byly především činohry, ale ani operety mu nebyly cizí. V roce 1971 uvedla představení čtené formy divadla *Deník Anny Frankové*. Z operet to byly *Dům u tří děvčátek* od Franze Schuberta, opereta Járy Beneše *Na tý louce zelený* a *Mamzelle Nitouche* od Hervého. Do repertoáru souboru patřily hry jak českých, tak zahraničních autorů, také hry zakládajícího člena souboru Vladimíra Novotného^{83, 84}

Publikum se skládalo převážně z obyvatel města Kojetín a okolí. Soubor si získal příznivce na vesnicích v okresech Přerov, Kroměříž a Prostějov. Pravidelně se účastnil okresních, krajských, oblastních a národních přehlídek. Například to byl Okresní divadelní festival v Radslavicích, Krajský divadelní festival v Přerově, účastnil se Divadelního festivalu ochotnických souborů v Napajedlech a v letech 1956, 1958, 1965 a 1977 se účastnil mezinárodního festivalu amatérských divadelních souborů Jiráskův Hronov.⁸⁵

Za úspěchem divadelního souboru Hanácká scéna stojí jak členové souboru, tak i vynikající režiséři a ostatní, bez nichž by se divadelní představení neuskutečnila. Byli to výtvarníci, osvětlovači, rekvizitářky, řidiči autobusu, jevištní technika aj.⁸⁶ Mezi režiséry souboru patřil do roku 1960 František Hájek, po něm to byl Vladimír Novotný a Leo Horák. Soubor navázal spolupráci s Moravským divadlem v Olomouci. Herci a režiséři divadla pomáhali režisérům souboru při přípravách soutěžních představení. Mezi režiséry patřil Radovan Kalina⁸⁷, herec Radúz Chmelík⁸⁸, ředitel olomouckého rozhlasu Vladimír Týřl⁸⁹ a herec Karel Novák.⁹⁰

⁸² ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 280.

⁸³ Bližší informace viz kapitola 4 Významní rodáci.

⁸⁴ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 281, s. 366.

⁸⁵ Tamtéž.

⁸⁶ Tamtéž, s. 282.

⁸⁷ Radovan Kalina (1922–1982) divadelní režisér, dabingový režisér a filmový dramaturg. Působil jako dramaturg filmového studia Barrandov. Cit. podle: Filmová databáze. Radovan Kalina [online]. *FDb.cz*. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: <https://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/59636-radovan-kalina.html>

⁸⁸ Radúz Chmelík (1924–2005) brněnský rodák, herec a režisér. Působil například v Opavském divadle a poté (1953–1954) v Olomouci (1954–1960). Účinkoval například v komedii Ladislava Smoljaka *Rozpuštěný a vypuštěný*. Cit. podle: Česko-slovenské filmové databáze. Radúz Chmelík [online]. *CSFD.cz*. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/24998-raduz-chmelik/biografie/>

⁸⁹ Vladimír Týřl (1922–1997) divadelní a rozhlasový režisér, dramaturg, redaktor a autor. Působil jako režisér Československého rozhlasu Ostrava v Olomouci a poté v Českém rozhlasu Olomouc. Mezi jeho rozhlasová díla patří například: pořady z veršů Jaroslava Seiferta, Antonína Sovy, Jana Zahradníčka atd. Cit. podle: Český rozhlas Olomouc. Vladimír Týřl – studnice vědomostí a člověk s vytříbeným vkusem [online]. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: <https://olomouc.rozhlas.cz/vladimir-tyrl-studnice-vedomosti-a-clovek-s-vytribenym-vkusem-6395376>

⁹⁰ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 282.

Činnost souboru byla v 80. letech pozastavena z důvodu oprav sokolovny. K oživení souboru došlo až v roce 1991. Vedení souboru se ujala Eva Řezáčová, podařilo se získat nové mladé herce. První hrou Hanácké scény po jejím obnovení byla komedie Otto Zelenky *Košilka* v režii Vladimíra Novotného. Mezi další komedie patří například: *Sluha dvou pánů* od Carla Goldonihho v režii Karla Nováka, *Bumerang* Otto Zelenky, komedie Oscara Wilda *Jak je důležité mít Filipa*, obě v realizaci Vladimíra Novotného.⁹¹

V současné době se Hanácká scéna každoročně účastní Přehlídky amatérských divadelních souborů v Kojetíně.

Přehlídka divadelních amatérských souborů patří k hlavním akcím Městského kulturního střediska Kojetín. První ročník přehlídky se konal v roce 1992. Má status krajské přehlídky, jež je jediná svého druhu v Olomouckém kraji. Jedná se o postupovou přehlídku, vítězný soubor je nominován na celostátní přehlídku amatérského činoherního a hudebního divadla. Vítězové národních přehlídek postupují na prestižní přehlídku amatérského divadla Jiráskův Hronov.⁹²

Kojetínská divadelní přehlídka se koná vždy v polovině měsíce března a účastní se jí převážně amatérské divadelní soubory Olomouckého kraje.

3.3.3 Tvůrčí skupina Signál 64

Počátky vzniku tvůrčí skupiny Signál 64 se datují přibližně k roku 1955, kdy došlo k prvním tvůrčím stykům mezi jeho zakladateli fotografem Svatoplukem Spáčilem, malířem a kreslířem Jaroslavem Kačírkem a kronikářem Jožkou Bíbrem. V září roku 1960 Josef (zvaný Jožka) Bíbr založil při Osvětové besedě výtvarný kroužek, který vedl následujících 10 let. Spolupráce mezi těmito umělci pokračovala. Roku 1961 uspořádala Osvětová beseda Kojetín ve spolupráci s olomouckou společností Fotografia autorskou výstavu fotografií Svatopluka Spáčila, jež měla velký ohlas převážně u fotografů-amatérů.⁹³ Následoval vznik fotografického kroužku při Osvětové besedě a koncem roku 1961 vznikl také filmový kroužek, jehož členové byli převážně členové fotokroužku. Během dvou následujících roků pracovali členové filmového kroužku na natáčení filmu

⁹¹ Zájmové soubory. Hanácká scéna: Z historie. [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-03-15] Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/hanacka-scena/z-historie>

⁹² ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 268

⁹³ Zájmové soubory. Signál 64: Z historie. [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/signal-64/z-historie>

podle fotografického cyklu Svatopluka Spáčila „Cesty za krásou“, který ho literárně i technicky zpracoval do filmového scénáře. Zároveň tak došlo k definitivnímu rozhodnutí utvořit v Kojetíně tvůrčí skupinu.⁹⁴

Roku 1964 členové kroužku Jožka Bíbr, Jaroslav Kačírek, Jan Sýkora, František Daněk, Svatopluk Spáčil a dva noví členové Boleslav Leinert, Rudolf Ludvík utvořili tvůrčí skupinu nesoucí název Signál 64. První výstava se konala roku 1965, objevily se zde práce jako kresby, akvarely, oleje, monotypy, plastiky a fotografie členů skupiny.⁹⁵

V oblasti filmové tvorby pokračovali, založili Filmové studio Signál 64 a natočili dokumenty a následně i hrané filmy. Z hraných filmů to byly například: *Láska nebeská*, *Léto s Monikou*, *Chtíč*, *Májové leporelo* a další.⁹⁶ Osmiminutový snímek *Léto s Monikou* přinesl skupině řadu úspěchů v různých soutěžích. Získal 1. cenu v meziklubové soutěži mezi městy Olomouc, Přerov a Ostrava, dále cenu za kameru na celostátní soutěži PRAF v roce 1968. Ve stejném roce byl film uveden i na Mezinárodním festivalu amatérských filmů v Brně.⁹⁷ V roce 1967 skupina natočila v pořadí již pátý hraný film *Chtíč*, jež byl dokončen za necelé dva a půl měsíce a poprvé promítnut veřejnosti v rámci filmových večerů FIFESI. Režie filmu se ujal Jan Sýkora.⁹⁸

Roku 1968 uspořádala skupina dva filmové večery, kterým dala název FIFESI neboli Filmové fejetony Signálu. Zájem byl veliký a vstupenky byly rychle vyprodané. O rok později se konala rozsáhlá vernisáž výtvarných děl členů skupiny a II. filmový fejeton Signálu.⁹⁹

K výročí 750 let založení města roku 1983 skupina uspořádala výstavu pod širým nebem nazvanou Galerie Fortna. Místem expozice byla úzká ulička zvaná Fortna, která spojuje náměstí s ulicí Podvalí. Výstava byla uspořádána celkem čtyřikrát, a to v letech 1983, 1986, 1988 a 2019.¹⁰⁰

V následujících letech se skupina Signál 64 pravidelně účastnila různých soutěží a pořádala výstavy. Minimálně dvakrát do roka pořádá výstavy ať už kolektivní, či autorské.

⁹⁴ Tamtéž.

⁹⁵ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 303–305.

⁹⁶ Tamtéž.

⁹⁷ SPÁČIL, Svatopluk. *35 let tvůrčí skupiny Signál 64* [online]. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: web.quick.cz/signal64/historie35.doc

⁹⁸ Tamtéž.

⁹⁹ Zájmové soubory. Signál 64: Z historie. [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/signal-64/z-historie>

¹⁰⁰ Tamtéž.

4 VÝZNAMNÍ KOJETÍNŠTÍ RODÁCI

O pozvednutí kulturního statusu města se zasloužila také řada místních rodáků. Někteří byli jmenovitě zmíněni již v předchozích kapitolách.

Josef Bíbr (1931–1992) byl jeden ze zakladatelů tvůrčí skupiny Signál 64, kde působil jako výtvarník a grafik. Umělecké vzdělání získal na Škole uměleckých řemesel v Brně. Byl zakladatelem a vedoucím výtvarného kroužku při Osvětové besedě.

Dalším zakládajícím členem skupiny Signál 64 byl fotograf Svatopluk Spáčil (1928–2007), jenž si jako inspiraci pro svou tvorbu zvolil Kojetín a jeho okolí, zejména se zaměřoval na krajinu. Za své práce získal čestná uznání i ceny v mezinárodních soutěžích. Působil i jako externí učitel portrétní a umělecké fotografie v Praze na Mistrovské škole fotografie Českého svazu výrobních družstev.¹⁰¹

Mezi významné kojetínské výtvarné umělce patří akademická malířka Marie Gardavská (1871–1937), která ve svých kresbách zachycovala krásy rodné Hané a jejího lidu – Hanáky a Hanačky v bohatě vyšíváných krojích.¹⁰² Studovala na Umělecko-průmyslové škole v Praze a poté na Škole výtvarných umělkyň v Mnichově.

Druhým významným akademickým malířem byl Jan Sázel (1898–1968), jenž rodné město zachycoval ve svých krajinomalbách, věnoval se také portrétní malbě a zátiší.¹⁰³ Studoval v ateliéru profesora Jakuba Obrovského na Akademii výtvarných umění v Praze. Svoji tvorbou navázal na tradiční realismus českého malířství.¹⁰⁴

Dalším umělcem je akademický sochař Stanislav Hlobil st. (1908–1961), jenž studoval na Akademii výtvarných umění v Praze, do své smrti působil na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě. Tvořil portréty z mramoru, bronzu i sádry, dále sochy s náboženskou tematikou, například: socha sv. Jana Nepomuckého v životní velikosti v Kojetíně.¹⁰⁵

Ve stopách svého otce šel i akademický sochař Stanislav Hlobil ml. (1933–2000), jenž získal vzdělání na Vyšší průmyslové škole kamenické a sochařské v Hořicích v Podkrkonoší. Poté studoval na Vysoké škole výtvarného umění v Bratislavě. Od roku

¹⁰¹ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 369–370.

¹⁰² ZAHRADNÍK–SVAČINOVÁ, 2013, s. 8–9.

¹⁰³ Galerie rodáků: Jan Sázel. [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/galerie-rodaku/jan-sazel>

¹⁰⁴ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 369.

¹⁰⁵ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 359.

1968 byl organizátorem výstav, přehlídek a koncertů. V rámci sochařiny se věnoval převážně reprodukční práci.¹⁰⁶

Zdeněk Krybus (1923–2007), akademický sochař, působil v sochařsko-štukatérských dílnách filmových ateliérů na Barrandově v Praze v letech 1944–1945. Studoval monumentální sochařství na Akademii výtvarných umění v Praze. Jeho práce najdeme jak v Kojetíně¹⁰⁷, tak i v jiných částech republiky, například v Praze^{108, 109}

Nelze nezpomenout spisovatele, vlastivědného badatele a muzejníka Bohumíra Štégra (1908–1985)¹¹⁰, studoval gymnázium v Kroměříži, poté historii a teologii na Karlově univerzitě v Praze. Studium přerušil a pracoval na berním úřadě v Kojetíně. Hovořil několika jazyky a studoval texty v originálech, dlouhou dobu působil jako kojetínský kronikář. Je autorem několika článků, studií, povídek a pověstí, například *Pověsti o hradech a zámcích* vydaných v roce 1957.¹¹¹

Jeden ze zakladatelů a člen divadelního souboru Hanácká scéna Vladimír Novotný (1921–2002) byl rovněž spisovatel, herec, dramatik a kojetínský kronikář v letech 1973–1989. Absolvoval Obchodní akademii v Přerově, poté pracoval ve státní správě Obecního národního výboru v Kojetíně na odboru kultury. Již od mládí se věnoval amatérskému divadlu, kromě toho i literární činnosti. Jako spisovatel psal prózu, rozhlasové i divadelní hry pro Hanáckou scénu.¹¹²

I přestože nepatří ke kojetínským rodákům, je Josef Mánes, významný český umělec, s Kojetínem spjat. Když v roce 1849 v Kroměříži probíhal ústavodárný říšský sněm, na kterém Josef Mánes zhotovoval portréty českých poslanců, zapůsobil na něj i hanácký lid a kraj. V Kojetíně Mánes namaloval portréty dvou hanáckých děvčat v kroji. Stalo se tak v hostinci U zlatého kříže (dnešní Vzdělávací a informační centrum). Z jeho pobytu na Hané vzešlo celkem devět kreseb a akvarelů, na nichž zachytil lidový kraj a lid Hané. Dnes jeho pobyt připomíná pamětní deska na budově.¹¹³

¹⁰⁶ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 360

¹⁰⁷ Pomník Osvobození.

¹⁰⁸ Pomník maršála Koněva. Socha byla odstraněna 3. dubna 2020 a uložena do depozitáře. Cit. podle: ŠAFHAUSER, Roman. Sochu Koněva v Praze 6 sundal jeřáb, Rusko mluví o vandalistickém činu [online]. *iDNES.cz* [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/konev-praha-6-marsal-konev-interbrigady-odstraneni.A200403_083311_praha-zpravy_rsr

¹⁰⁹ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 362–363.

¹¹⁰ Galerie rodáků: Bohumír Štéger [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/galerie-rodaku/bohumir-steger>

¹¹¹ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 371–372.

¹¹² Galerie rodáků: Vladimír Novotný. [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/galerie-rodaku/vladimir-novotny>

¹¹³ Státní okresní archiv Přerov. *Kojetínský kulturní kalendář*. Osvětová beseda Kojetín., Únor 1974, s. 5–6.

5 KULTURNÍ POLITIKA A ORGANIZAČNÍ SFÉRA MĚSTSKÉHO KULTURNÍHO STŘEDISKA

Z pohledu kulturní politiky se Městské kulturní středisko Kojetín podílí na budování tzv. lokální kultury, kterou lze definovat jako kombinaci lidové a masové, globální kultury. Od kultury jako takové se odlišuje tím, že je spjata či vázána k určitému místu a času. Jinak řečeno, jedná se o prvky kultury, jež jsou přímo spojeny s daným místem, jsou unikátní, lze jim přiřknout historickou kontinuitu i určitou míru autonomie. Lokální kulturu pak tvoří prvky kultury hmotné i nehmotné, dále se na ní podílí folklór, zvyklosti nebo různá kombinace prvků lidové i populární kultury. V rámci místa působení lokální kultury ji lze dělit na venkovskou a městskou.¹¹⁴ Městská a venkovská lokální kultura se od sebe liší tím, že města působí jako kulturní a inovační centra, jež jsou více ovlivněna populární kulturou, zatímco na druhou stranu na venkově hraje důležitou roli tradiční lidová kultura.¹¹⁵ Orgány územní státní správy čili krajské, regionální a místní správní orgány jsou další instituce, které vytvářejí kulturní politiku neboli souhrn opatření a předpisů, jimiž se dále řídí a realizují svoji rozvojovou strategii.¹¹⁶

Městské kulturní středisko Kojetín se řídí tzv. institucionální kulturní politikou, což znamená, že vytváří vlastní rozvojovou strategii a v jejím rámci rozvíjí vlastní kulturní politiku. Mezi další instituce, které využívají institucionální kulturní politiku, patří galerie, muzea, divadla, vzdělávací instituce, jiná kulturní zařízení regionálního a lokálního charakteru a řada dalších.¹¹⁷

Co se týká organizační sféry Městského kulturního střediska, jedná se o příspěvkovou organizaci. Do roku 1960 plnil ve městě funkci kulturního domu Okresní dům osvěty, jehož činnost následně převzala Osvětová beseda Kojetín. V roce 1987 vznikl změnou zřizovací listiny její nový název – dnešní Městské kulturní středisko Kojetín.¹¹⁸ V průběhu let došlo k několika rekonstrukcím budovy Kulturního domu (dnešní budova sokolovny).

¹¹⁴ PATOČKA, J. – HEŘMANOVÁ, E. *Lokální a regionální kultura v České republice*. Praha, ASPI, 2008. s. 63.

¹¹⁵ Tamtéž, s. 65–66.

¹¹⁶ Tamtéž, s. 172.

¹¹⁷ Tamtéž, s. 174.

¹¹⁸ ŘEZÁČ–SVAČINOVÁ–ŠÍREK, 2009, s. 264–266

Zřizovatelem organizace je město Kojetín, které se částečně nebo plně podílí na financování aktivit MěKS. Do provozu MěKS spadají následující instituce: Vzdělávací a informační centrum (VIC), kde se nachází galerie, muzeum a městská knihovna, dále je zřizovatelem letního kina a řady zájmových souborů. Ředitelkou organizace je od roku 2007 Hana Svačinová.

V následujících podkapitolách, pokud není uvedeno jinak, byly informace týkající se kultury a kulturního programu čerpány z periodik *Kojetínský kulturní kalendář* a *Kojetínský zpravodaj*.

5.1 Kultura a programová strategie v poválečném období

Za války většina událostí týkajících se kultury a kulturního života byla omezena nebo zrušena. Po válce se kulturní život ve městě pomalu začal probouzet stejně jako na většině území České republiky. Ředitelkou Kulturního domu byla paní Božena Novotná.

Místní instituce, kulturní i politické spolky začaly pořádat různé společenské akce a setkání pro své členy i širokou veřejnost. Z poválečných kulturních událostí byly nejčteněji zastoupeny plesy, taneční zábavy a večírky se živou hudbou, které se konaly převážně v sále sokolovny, dále pak v sále hotelu Pivovar a v sále Okresního domu.¹¹⁹ Tyto prostory však zdaleka nebyly jediné, jež se využívaly pro kulturní, společenské nebo vzdělávací akce. Pro menší akce typu přednášky, besedy, různé vzdělávací kurzy sloužily klubovny v Okresním domě.

Kulturní program ve městě v poválečných letech byl zaměřen na plnění společensko-kulturně-výchovné funkce. Důkazem byla rozmanitost kulturně výchovných událostí od oslav, vzpomínek, besed, přednášek, výstav, různých kurzů, divadel, zájezdů, koncertů, filmových představení, národopisných vystoupení až po „hodnotnou zábavu“, jež občanům města přinesly bohatý výběr k uspokojení jejich kulturních potřeb. Přednášky a besedy z oblastí společenských věd, zdravotnických, přírodovědných, zemědělských a literárních se těšily velké návštěvnosti. Napovídá tomu skutečnost, že v roce 1959 se uskutečnilo 114 akcí, z toho 70 přednášek a besed s celkovou návštěvností přes 3 tisíce.¹²⁰

¹¹⁹ Státní okresní archiv Přerov, Kulturní a osvětové záležitosti, mj. konání různých akcí, relace rozhlasového kroužku 1945–1987, zn. fondu MěNV Kojetín, č. listu NAD 265, č. pom. 1595, inv. č. 253.

¹²⁰ Státní okresní archiv Přerov, Kulturní a osvětové záležitosti, mj. konání různých akcí, relace rozhlasového kroužku 1945–1987, zn. fondu MěNV Kojetín, č. listu NAD 265, č. pom. 1595, inv. č. 253.

Po válce byla ve městě obnovena i divadelní činnost. Stejně jako přednášky a besedy i divadelní představení se těšila velké oblibě. Kulturní dům pořádal zájezdy do divadel do větších měst jako Brno, Olomouc či Zlín.¹²¹ Divadelní soubor Hanácká scéna každoročně uváděl až pět premiér a následně měla každá inscenace ve městě a jeho okolí nejméně deset repríz.¹²² Každý rok od měsíce října do dubna následujícího roku mohli občané města zhlédnout různá představení z divadelního cyklu v podání členů Státního divadla v Ostravě. Na své si přišli i příznivci filmu. V kině Haná se každý měsíc promítaly tehdejší populární filmy, a to jak pro dospělé a mládež, tak dětská představení.

V poválečných letech se konala řada různých koncertů vážné i populární hudby. Od 50. let se ve městě uskutečnila řada koncertů Moravské filharmonie. V 70. letech Osvětová beseda uspořádala v sále Kulturního domu *Klavírní koncert*, na kterém zazněly klavírní skladby slavných autorů jako byli J. S. Bach, W. A. Mozart, F. Chopin a R. Martinů v podání klavírní sólistky Miluše Venclíkové¹²³.¹²⁴ Mezi další koncerty patřily převážně koncerty žáků Lidové školy umění a koncert *Slavné operní melodie*. V pozdějších letech měly ve městě koncert rokové skupiny například FUTURUM.

V osmdesátých letech se Osvětová beseda (Kulturní dům) zaměřila na zájezdovou činnost převážně do divadel. Pořádala řadu vzdělávacích kurzů – jazykové, hudební a praktické kurzy jako šití, paličkování aj. Výstavní a jiná činnost tehdy byla ve městě omezena, neboť největší sál – sál sokolovny byl uzavřen z důvodů oprav. Většina akcí se proto pořádala v sále kulturního domu nebo v klubovnách. Zájem o kino v 80. letech klesl, jedním z důvodů byl nárůst počtu televizorů v domácnostech. Pořádal se festival sovětských filmů, který se u diváků s oblibou neseťkal, zájem byl o filmy ze Západu.¹²⁵

V rámci kultury pro mládež ve městě fungoval program tzv. *Kultura mládeži*, který si kladl za úkol prohloubit spolupráci škol a dětských organizací s kulturními institucemi, vytvořit a realizovat kulturní program, jež by navazovaly na učební osnovy a výchovné

¹²¹ Státní okresní archiv Přerov, Pamětní kniha města Kojetína. Kronika města II. díl 1944–1955, zn. fondu MěNV Kojetín, č. listu NAD 265, č. pom. 1595, inv. č. 16.

¹²² Státní okresní archiv Přerov, Kulturní a osvětové záležitosti, mj. konání různých akcí, relace rozhlasového kroužku 1945–1987, zn. fondu MěNV Kojetín, č. listu NAD 265, č. pom. 1595, inv. č. 253.

¹²³ Vystudovala Lidovou uměleckou školu (dnešní Základní umělecká škola) v Kojetíně. Po absolvování konzervatoře v Kroměříži začala studovat na Akademii múzických umění v Praze. Dnes působí jako učitelka na Základní umělecké škole v Kojetíně.

¹²⁴ Státní okresní archiv Přerov. Kojetínský kulturní kalendář. Osvětová beseda Kojetín, Duben 1977, s. 10.

¹²⁵ ŘEZÁČ–SVAČINOVA–ŠÍREK, 2009, s. 113, 116

cíle. Mezi kulturními událostmi byly výchovné koncerty, divadelní představení, opery, činohry, balety aj., na které jezdily školy do Brna a Olomouce.¹²⁶

Těšit se mohli i nadšenci sportu, neboť Kulturní dům pravidelně zval občany na sportovní přátelská a mistrovská utkání v kopané na fotbalovém stadionu Morava.

O možnosti kulturního vyžití ve městě před sametovou revolucí nám může přinést informace měsíční periodikum *Kojetínský kulturní kalendář*.

5.1.1 Modelový měsíc březen 1975

Jak už to každým rokem bývá, začátek roku přináší sérii společenských událostí, převážně plesů. Pro modelový měsíc jsem proto zvolila březen, kdy plesová sezóna většinou končila a prostor dostaly jiné kulturní programy.

V roce 1975 to bylo přesně 10 let od natočení prvního filmu *Láska nebeská* od tvůrčí skupiny Signál 64, který byl oceněn (cenou za kameru) na Filmovém festivalu amatérského filmu PRAF roku 1966. Zároveň skupina v předchozím roce 1974 oslavila výročí deseti let od založení. Dne 18. března 1975 byla uspořádána výstava, na níž mohli návštěvníci spatřit výtvarnou tvorbu členů skupiny a současně zhlédnout jejich filmařskou práci na filmových večerech pořádaných v sále zemědělského odborného učiliště ve dnech 19., 20., 25., 26. března 1975.¹²⁷

V kulturním domě se konalo hned několik akcí. Na začátku měsíce měli občané v klubovně Kulturního domu možnost zhlédnout akci s názvem *Večer zdravotnických filmů* doprovázený odborným výkladem. Každý čtvrtek v měsíci se konaly tzv. *Muzejní čtvrtky*, přednášky na pestrá a zajímavá témata. Prvním tématem v měsíci březnu byla přednáška s názvem *Vilém z Pernštejna – hospodářský podnikatel 15. století*, konaná pod vedením pracovníka okresní památkové péče pana Josefa Dostála. Následovala přednáška *Peníze v minulosti a současnosti*, kterou si připravili pan B. Mužík a Ing. J. Pavlíček. Poslední přednáškou byla *Svoboda přišla před 30 lety*, přednášejícím byl Milan Chumchal.¹²⁸

V sokolovně se konala dne 12. března módní přehlídka modelů Ústavu bytové a oděvní kultury v Praze s názvem *Móda pod lupou Sherlocka Holmese*. V rámci divadelního předplatného mohli diváci zhlédnout 19. března operetu Borise Alexandrova

¹²⁶ Státní okresní archiv Přerov, Pamětní kniha města Kojetína. Kronika města II. díl 1944–1955, zn. fondu MěNV Kojetín, č. listu NAD 265, č. pom. 1595, inv. č. 16.

¹²⁷ Státní okresní archiv Přerov. Kojetínský kulturní kalendář. Osvětová beseda Kojetín, Březen 1975, s. 9–10

Svatba v Malinovce v podání členů Státního divadla v Ostravě. Na své si přišly i děti, které mohly předvést svůj kostým na *dětském karnevalu* v sále sokolovny a jednota Sokol pořádala již tradiční *sokolské šibřinky*.¹²⁹

V měsíci březnu kino Haná pro občany připravilo hned několik zajímavých filmů jak domácí, tak také zahraniční produkce. Z české produkce to byl například *Muž z Londýna*, barevný detektivní film režiséra Hynka Bočana, nebo film od režiséra Jiřího Hanibala *Údolí krásných žab*. Ze zahraniční produkce byly uvedeny sovětský barevný širokouhlý film režiséra Stanislava Govoruchina *Robinson Crusoe*, rumunský barevný film *Exploze*, jehož režie se ujal Mirceo Drăgana a jenž pojednává o hořící nákladní lodi na vlnách Dunaje, italská komedie s Claudií Cardinalovou a Albertem Sordim *Hezký, charakterní Ital v Austrálii hledá krajanu za účelem sňatku* v režii Luigiho Zampy. Z anglických filmů to byl například *Cromwell* od režiséra Kena Hughese.¹³⁰

Dětští diváci mohly vidět pohádku na motivy Boženy Němcové *Pyšná princezna* v režii Bořivoje Zemana, *Amico* italského režiséra Ernesta Guidy, a japonský barevný kreslený film pod režii Kamia Jabukiho *Z Andersenových pohádek*. V rámci přehlídky dětských filmů pak byly uvedeny filmy *Císařův pekař* režiséra Martina Friče, pohádka od režiséra Bořivoje Zemana *Byl jednou jeden král*, dále to byl film *Malý a velký Klaus* v režii Celina Bleiweisse, sovětská filmová veselohra *Kapka v moři od Jakova Segela* a slovenské psychologické drama *Srdce na lane* režiséra Oty Krivánka.¹³¹

Zhruba od poloviny 50. let se v kinech začaly objevovat západní filmy pocházející převážně z evropských zemí, např. z Itálie či Francie. Není divu, že i kino Haná promítalo tyto filmy. Zohledníme-li dobu i skutečnost, že změny, které nastupovaly v zemi, probíhaly nejdříve ve větších městech, převážně pak v Praze, je očividné, že změny v kulturním programu města byly časově opožděné.

Po roce 1968 se vládnoucí komunistická strana snažila znovu upevnit svoji moc v zemi. Obnovení cenzury mohlo mít za následek, že se v kinech znovu promítaly filmy, jež propagovaly komunistickou ideologii.

Jako příklad může posloužit výše uvedená pohádka *Pyšná princezna* z roku 1952, režie Bořivoje Zemana. Země krále Miroslava nalevo představuje politicky vyspělou a idealizovanou zemi po vzoru Sovětského svazu. Zato druhá země Půlnoční království

¹²⁸ Státní okresní archiv Přerov. Kojetínský kulturní kalendář. Osvětová beseda Kojetín, Březen 1975, s. 12.

¹²⁹ Tamtéž, s. 12–13.

¹³⁰ Státní okresní archiv Přerov. Kojetínský kulturní kalendář. Osvětová beseda Kojetín, Březen 1975, s. 13–14.

napravo představuje upadající feudální zemi, která se nakonec sloučí s politicky vyspělejší.¹³²

V neposlední řadě se nejen místní mohli přijít podívat na sportovní přátelská, tak i mistrovská utkání v kopané.

5.2 Kultura a programová strategie po roce 1989

Rok 1989 znamenal pro všechny občany České republiky zásadní změny ve všech směrech, převážně pak z politického hlediska, což se týkalo i města Kojetín. Nově se občané České republiky mohli seznámit s dříve nedostupnou kulturou převážně v oblasti literární, filmové a hudební. Změny v kultuře a v kulturním programu Městského kulturního střediska však byly pozvolné. Vedením byla pověřena paní Miroslava Ernstová.

Stejně jako školství i kultura se v 90. letech potýkala s nedostatkem financí. Bylo obtížné přilákat občany na kulturní akce, a to převážně do kina Haná, které nakonec pro nízkou návštěvnost ukončilo v roce 1995 svůj provoz. Na druhou stranu u lidí stoupl zájem o kurzy, a to jak jazykové, tak praktické.¹³³

Kulturní dům od počátku 90. let rozšířil své aktivity a roku 1991 se Městské kulturní středisko přestěhovalo do prostor budovy sokolovny. Od roku 1992 se ve městě začala pořádat pravidelně divadelní přehlídka amatérských souborů Divadelní Kojetín, zároveň se obnovila činnost divadelního souboru Hanácká scéna. Koncerty se pořádaly sporadicky, a to hlavně z finančního důvodu.¹³⁴

Nadále se pořádaly přednášky a besedy stejně jako zájezdy na divadelní představení, dále řada různých kurzů, výstav, koncertů populární i vážné hudby, ale v omezeném množství. Nově se začaly pořádat diskotéky pro mladé.

Nezapomnělo se ani na děti a mládež, Městské kulturní středisko pořádalo dětské karnevaly, divadelní představení pro děti, výstavy prací studentů místních škol.

Koncem 90. let ukončil činnost časopis *Kojetínský kulturní kalendář*, který byl nahrazen novým měsíčním periodikem *Kojetínský zpravodaj*.

¹³¹ Tamtéž.

¹³² KASTLÁN, Antonín. *Pyšná princezna ve službách komunistické ideologie* [online]. [cit. 2022-12-05]. Dostupné z: <https://kostlan.blog.respekt.cz/pysna-princezna-ve-sluzbach-komunisticke-ideologie/>

¹³³ ŘEZÁČ–SVAČINOVA–ŠÍREK, 2009, s. 130

¹³⁴ ŘEZÁČ – SVAČINOVA – ŠÍREK, 2009, s. 130

5.2.1 Modelový měsíc březen 1989 a 1990

V březnu revolučního roku 1989 pořádalo kulturní středisko cyklus zdravotnických přednášek konaných ve dnech 6., 15. a 20. března vždy v 18 hodin v klubovně Městského kulturního střediska. Dále se uskutečnily společenské akce, jako byl dětský karneval a ples stavebního bytového družstva. Poslední kulturní akcí v měsíci bylo divadelní představení *Smějeme se se Shakespearem* v podání Prozatímního divadla Fr. Ringo Čecha.¹³⁵

Kino Haná promítalo následující filmy: z české produkce dva barevné filmy *Anděl svádí ďábla* režie Václava Matějky, *Mravenci nesou smrt* od režiséra Zbyňka Brynycha. Ze zahraniční produkce uvedlo francouzskou komedii *Tři muži a nemluvně* v režii Coline Serreau, *Veselé Velikonoce* v hlavní roli s Jean Paul Belmondem v režii Georgese Lautnera. Mezi dalšími promítanými filmy byly *Krotitelé duchů* od režiséra Ivana Ritmana, *Tanec s cizincem* v režii Mika Newella. Pro děti kino uvedlo Jakubiskovu *Perinbabu a Školní strašidylko* od Rolfa Losanského.¹³⁶

Na březen 1990 připadlo 140. výročí narození prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka. K této příležitosti Městské kulturní středisko uspořádalo hned dvě akce. První byla výstava věnovaná tomuto výročí a druhou akcí byla přednáška na téma *T. G. Masaryk a dnes*, kterou měl prof. PhDr. Jaroslav Horejsek, CSc., z FF Olomouc, v sále bývalého kulturního domu (dnešní VIC).

Tradičně se v sále sokolovny pořádaly sokolské šibřinky, dětský karneval a diskotéka.

Kino Haná v měsíci březnu 1990 připravilo pro občany následující filmy: z britské produkce dramatický film *Mona Lisa*¹³⁷ v hlavní roli Bob Hoskins a Cathy Tyson, americkou akční komedii s Eddiem Murphym *Policajt z Beverly Hills* v režii Martina Bresta. V rámci promítání pro děti kino uvedlo *Sůl nad zlato*¹³⁸ s Miluší Šafránkovou v hlavní roli.

Kulturní program měsíce března 1990 ve městě po sametové revoluci co do množství událostí příliš bohatý. V programové struktuře nezaznamenáme nijak výrazné změny, pouze byly uváděny dříve nedostupné západní filmy.

¹³⁵ Státní okresní archiv Přerov. Kojetínský kulturní kalendář. Osvětová beseda Kojetín, Březen 1989, s. 18.

¹³⁶ Státní okresní archiv Přerov. Kojetínský kulturní kalendář. Osvětová beseda Kojetín, Březen 1989, s. 18-20.

¹³⁷ Režie Neil Jordan.

¹³⁸ Režie Martin Hollý ml.

5.3 Kultura a programová strategie MěKS v novém tisíciletí

Do nového tisíciletí Městské kulturní středisko vstoupilo s řadou kulturních akcí pro děti a dospělé. Jednou z prvních akcí byla výstava *Kojetín 1900–2000*, kde mohli návštěvníci spatřit historické pohlednice a soudobé fotografie mapující 100 let města. Mezi událostmi pro děti je možno zmínit vystoupení ukrajinského tanečního souboru *Дітці* (Sluníčko) z města Lvova, který předvedl ukázkou lidových písní a tanců z Ukrajiny, jež zachycují roční období.¹³⁹ V roce 2000 se uskutečnil 8. ročník *Přehlídky amatérských divadelních souborů – Divadelní Kojetín*, kde se předvedlo dohromady 10 divadelních souborů, mezi nimi soubor z Přerova, Kroměříže, Zlína, Uherského Hradiště, poprvé zde vystoupil divadelní soubor z Brna a Uherského Brodu.¹⁴⁰ V rámci výstav uspořádala tvůrčí skupina Signál 64 v Kostelci na Hané výstavu obrazů, fotografií a plastik svých členů.¹⁴¹ Kojetínským hodům dominoval koncert skupiny Těžkej Pokondr. Široká veřejnost se mohla těšit na zájezdy do Prahy na muzikál Ondřeje Soukupa a Gabriely Osvaldové *Johanka z Arku*¹⁴² v podání divadla Ta Fantastika Praha.¹⁴³

Velkou nevýhodou se v novém tisíciletí ukázala absence kina, které bylo zrušeno, takže obyvatelům města nezbývalo než zajíždět do sousedních měst a obcí. To se změnilo v roce 2015, kdy MěKS otevřelo letní kino, které je v provozu od té doby každou letní sezónou.¹⁴⁴

Plesové zábavy, pořádané kulturními podniky, nadále zaujímají hlavní místo ve městě v prvních dvou měsících v roce. Následuje již tradičně divadelní Přehlídka amatérských divadelních souborů.

Pro děti a školy připravuje Městské kulturní středisko řadu pohádek a akcí. Například od roku 2005 do 2017 pořádalo řadu cestopisných přednášek s agenturou Pohodáři. Kulturní, vzdělávací a volnočasové aktivity doplňuje ve městě Dům dětí a mládeže, který na každý rok připravuje pestrou škálu akcí. Standardně připravuje MěKS

¹³⁹ SVACINOVÁ, Hana. Ukrajinský taneční soubor v našem městě. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2000, č. 2, s. 11.

¹⁴⁰ ERNESTOVÁ, Miroslava. 8. ročník přehlídky amatérských divadelních souborů Kojetín 2000. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2000, č. 3, s. 11.

¹⁴¹ ERNESTOVÁ, Miroslava. Tvůrčí skupina při MěKS v Kojetíně: Signál 64. *Kojetínský zpravodaj*, MěKS Kojetín, 2000, č. 3, s. 12.

¹⁴² Režie Jozef Bednárík

¹⁴³ ERNESTOVÁ, Miroslava. Z kultury: Johanka z Arku – Divadlo TA FANTASKIKA Praha. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2000, č. 6, s. 12.

¹⁴⁴ SVACINOVÁ, Hana. *Výroční zpráva Městského kulturního střediska Kojetín za rok 2015*. MěKS Kojetín, 2015, s. 26.

řadu vzdělávacích a praktických kurzů. Do roku 2010 pořádalo řadu zájezdů zejména na muzikály, výstavy a jednodenní poznávací zájezdy.¹⁴⁵

5.3.1 Modelový měsíc březen 2008

I v tomto roce, jak je již tradicí, se uskutečnila Přehlídka amatérských divadelních souborů v sále sokolovny, tentokrát již 16. ročník, kde se představilo 13 divadelních souborů. Přehlídka byla zahájena v úterý 11. března a ukončena v neděli 16. března.¹⁴⁶

V rámci nesoutěžních představení mohli diváci zhlédnout frašku Vlastimila Pešky a Jeana Baptista Moliéra *Paroháči* v podání Ořechovského divadla¹⁴⁷, pro žáky 5.–9. tříd a studenty gymnázia byla připravena balada K. J. Erbena *Kytice*, pobavit se mohli u Moliérovky komedie *Zdravý nemocný* v podání členů DS J. K. Tyl Brodek u Přerova¹⁴⁸. Profesionální divadlo Andromeda Praha si připravilo pro MŠ a žáky 1.–4. tříd pohádku *Jak princezna Máňa zachránila Martina z pekla* a posledním nesoutěžním představením byla pekelná komedie Divadla Dostavník Přerov¹⁴⁹ *Jak se peklo zadlužilo a co z toho všechno bylo*, které zároveň přehlídku v tomto roce ukončilo.¹⁵⁰

Soutěžní části se účastnilo celkem osm divadelních souborů včetně domácí Hanácké scény. Od čtvrtka 13. března se na jevišti v sále sokolovny prezentovaly soubory se svými soutěžními inscenacemi. První vystoupil divadelní soubor Kulturního střediska

¹⁴⁵ SVAČINOVÁ, Hana. *Výroční zpráva Městského kulturního střediska Kojetín za rok 2010*. MěKS Kojetín, 2010, s. 46, 55.

¹⁴⁶ SVAČINOVÁ, Hana. *Divadelní Kojetín 2008: 16. ročník přehlídky amatérských divadelních souborů. Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2008, ročník IX, č. 3, s. 12.

¹⁴⁷ Divadelní soubor vznikl v roce 1903 v obci Ořechov u Brna. Roku 1975 se stal režisér Vlastimil Peška vedoucím souboru. Do repertoáru divadla patří komedie. Cit. podle: KOLEGAROVÁ, Lenka. Ořechovský soubor se divadlu věnuje už od roku 1903 [online]. *Brněnský deník.cz*, 7. 3. 2012. [cit. 2022-12-05] Dostupné z: https://brnensky.denik.cz/kultura_region/orechovsky-soubor-se-divadlu-venuje-uz-od-roku-1903-20_12_03_07.html

¹⁴⁸ Divadelní soubor vznikl v roce 1953 v Brodce u Přerova, jako ochotnické divadlo působí od roku 1895. Účastnil se několika celostátních přehlídek: Jiráskův Hronov (1978), Krakonošův divadelní máj ve Vysokém nad Jizerou (1986, 2001). Cit. podle: DIENEROVÁ, Květa. *Historie divadelního souboru Josefa Kajetána Tyla v Brodce u Přerova* [online]. *Divadelní soubor J. K. Tyla Brodek u Přerova*, posled. Aktualizace 1. 6. 2011. [cit. 2022-12-05]. Dostupné z: <http://www.brodeckedivadlo.cz/html/historie.php>

¹⁴⁹ V Přerově vznikl tento divadelní soubor roku 1970. Působil zde Pavel Dostál (ministr kultury ČR 1998–2005) na pozici režiséra. S divadlem spolupracovali herec Jiří Vobecký (Horáckého divadla Jihlava) a herečka Vlasta Hartlová (Moravské divadlo Olomouc). Pětkrát se soubor účastnil Jiráskova Hronova. Cit. Podle: Divadlo Dostavník Přerov. *Historie divadla* [online]. *Divadlo Dostavník Přerov*. [cit. 2022-12-05]. Dostupné z: <https://www.divadlodostavnik.cz/historie>

¹⁵⁰ SVAČINOVÁ, Hana. *Výroční zpráva Městského kulturního střediska Kojetín za rok 2008*. MěKS Kojetín, 2008, s. 5.

Velká Bystřice¹⁵¹ s komedií *Rozpaky zubaře Svatopluka Nováka* autorů Kazimíra Lupince a Sonie Štemberové, následovala komedie *Tonka Šibenice* v podání Divadla Brod Uherský Brod¹⁵². V pátečních odpoledních hodinách vystoupila domácí Hanácká scéna s inscenací na motivy filmu *Někdo to rád horké*, komedií *Holt někdo to rád hot*. Druhým představením byla detektivní komedie autora Erica Emmanuela Schmitta *Manželské vraždění* v podání divadelního spolku Kroměříž. V sobotu vystoupily hned tři soubory, první Náměstí osvoboditelů Opava¹⁵³ se Sofoklovou tragédií *Antigona*, druhé bylo Divadlo Vysokozdvížného soumara Opava¹⁵⁴ s autorskou hrou Jiřího Karna jménem *Hra* a třetí se předvedl soubor ze Zlína s představením o čase, pomíjivosti, křehkosti vztahů a lásce *Mezi nebem a ženou* od autora Dodo Gombára. Jako poslední vystoupilo v neděli divadlo z Vyškova se hrou ze současnosti *Schody pro kočku*, maďarské autorky Katalin Thurósz.¹⁵⁵

Mezi další pořádané akce patřil *dětský karneval* na téma *S večerníčkem za pohádkou* v sále sokolovny. V galerii Vzdělávacího a informačního centra (VIC) byla výstava prací dětí ze základních, mateřských a jiných školských zařízení mikroregionu Střední Haná. Pro milovníky cestování byla připravena beseda s cestovateli Jiřím Márou a Štefanem Kunou na téma *Nový Zéland, země protinožců část II. – Jižní ostrov*, konaná v sále VIC. Dalšími dvěma akcemi konanými v sokolovně byl *3. ročník hip-hop a d'n'b indoor festival – Res Publica vol. 3* a sportovní odpoledne *1. ročník Cvičíme v rytme celý den*.

¹⁵¹ Soubor navazuje na dlouholetou tradici ochotnického divadla ve Velké Bystřici. Vzniklo v roce 1992, repertoárem jsou komedie, veselohry a pohádky. Od roku 2011 působí pod názvem Osvětová beseda Velké Bystřice. Cit. podle: DENK, František Jakub. Představení souboru a jeho současnost [online]. *Divadelní soubor Osvětové besedy Velká Bystřice z.s.* [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://www.obvb.cz/>

¹⁵² Divadlo z Uherského Brodu s dlouholetou tradicí sahající až do roku 1869. Navazuje na práci Loutkového divadla a Divadelního souboru Tomáše Miličky v Uherském Brodě. Vystupuje v Brně, Zlíně, Kojetíně, Kroměříži a na Slovensku. Cit. podle: Historie: Divadlo Brod. [online]. *Divadlo Brod.* [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://divadlobrod.blogspot.com/p/historie.html>

¹⁵³ Divadelní soubor Náměstí Osvoboditelů č. p. 14 byl založen v Opavě roku 2007 při Středisku volného času, kde působí i Loutkové divadlo SVČ. Motivem založení divadla byla inscenace Sofoklovy Antigony. Cit. podle: Databáze českého amatérského divadla. Náměstí Osvoboditelů č. p. 14 [online]. *Databáze českého amatérského divadla.* [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=soubor&id=23530>

¹⁵⁴ Založeno v roce 2007 v Opavě, kde působil při Středisku volného času. Repertoár souboru jsou autorské hry, převážně komedie. Cit. podle: Databáze českého amatérského divadla. Divadlo Vysokozdvížného soumara (DiVySo) [online]. *Databáze českého amatérského divadla.* [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=soubor&id=20700>

¹⁵⁵ SVACHINOVÁ, Hana. *Výroční zpráva Městského kulturního střediska Kojetín za rok 2008*. MěKS Kojetín, 2008, s. 6–9.

Jelikož měsíc březen je i měsícem knihy, kojetínská knihovna si připravila převážně pro žáky místních škol řadu zajímavých besed, jednou z nich byla beseda o knize Josefa Fouska *Pojďte se smát*.

5.4 Kultura a programová strategie MěKS v době pandemie covidu-19

Dopady pandemie měly vliv i na kulturní život v celé České republice, Kojetín nevyjímaje.

Dne 10. března vláda zakázala setkávání lidí nad 100 osob na hromadných akcích, zahrnujících sportovní, kulturní, náboženské a umělecké. Zároveň došlo i k uzavření škol.¹⁵⁶ O dva dny později byl v Česku vyhlášen nouzový stav na základě ústavního zákona č.110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky (článek 5 a 6). Přestože 17. května nouzový stav¹⁵⁷ skončil a došlo k postupnému uvolňování a oživení společenského života, nadále zde zůstávala určitá omezení, kterými Ministerstvo zdravotnictví České republiky redukovalo interakce mezi lidmi. Rozvolnění v letních měsících a následný nárůst počtu nemocných vedl vládu k vyhlášení druhého nouzového stavu ke dni 30. října 2020 a přijetí řady opatření, včetně omezení hromadných akcí, a to zejména co do počtu účastníků.

Začátek roku 2020 byl poklidný, v měsíci lednu oslavil 70 let trvání místní divadelní soubor Hanácká scéna. Městské kulturní středisko pořádalo výstavu *100 let skautingu v Kojetíně*, dále uspořádalo pro děti *dětský karneval*. V galerii Vzdělávacího a informačního centra byla k vidění celoroční expozice *Ztracená tvář Hané a Hrůzstrašné sklepení*.

Měsíc únor odstartovala plesová sezóna, tradiční *hanácké bál*, *myslivecký ples*, *ples Gymnázia Kojetín*, *ples Rudých koňů* a *Hasičský bál s pochováním basy*. Děti se mohly těšit na *dětské karnevaly* v Kojetíně, Popůvkách a na zámečku v Kovalovicích.

Bohužel s nastupujícími vládními omezeními v následujících měsících byl kulturní program ve městě omezen, ne-li úplně zrušen. Tuto dobu pracovníci MěKS využili a pomáhali šitím roušek různým institucím. Knihovnice provedly revizi a inventuru, ostatní

¹⁵⁶ Vláda zakázala všechny akce nad 100 lidí a uzavřela školy. [online]. *Novinky.cz*. [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: https://www.novinky.cz/koronavirus/clanek/stat-prijme-dalsi-opatreni-proti-koronaviru-403_16_0_93

¹⁵⁷ *Usnesení vlády České republiky ze dne 30. dubna č. 485*. [online]. *Vlada.cz*. [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-koronaviru---rok-2020-186999/#brezen>

pracovníci a pracovnice se věnovali práci v městském muzeu (inventarizace, údržba exponátů aj.).¹⁵⁸

Kultura v Kojetíně začala pomalu za přísných hygienických opatření ožívat na začátku měsíce května. V rámci *letního kina* se diváci mohli těšit na celkem 15 filmů.¹⁵⁹ Výstavu *krojovaných panenek z Hané, Slovácka, Valašska a Čech* mohli návštěvníci Galerie VIC zhlédnout od 27. května do 31. srpna.¹⁶⁰ Hodové slavnosti proběhly v tradičním duchu, leč s určitými omezeními, vystoupení kapely Čechomor se neobešlo bez přísných hygienických opatření. V září se konala výstava obrazů, fotek a keramiky tvůrčí skupiny Signál 64, dále Hanácká scéna předvedla inscenaci autorů Jeana Franca a Guillaume Melanie *Bordel na ministerstvu*, režie Vojty Kohoutka.¹⁶¹

Poslední uskutečněnou akcí byla *Brána do starých časů na Hané*, návštěvníci tak mohli nahlédnout do života našich předků a vyzkoušet si jejich praktiky jako například vymlátit obilí v době bez kombajnů, nastrouhat řepu na starodávném strouhači atd.¹⁶²

Vyhlášením druhého nouzového stavu v zemi bylo MěKS přinuceno odvolat plánované akce, divadelní představení, kurzy, kroužky a další aktivity v následujících podzimních a zimních měsících. Pracovníci se uchýlili opět do depozitáře muzea, kde se věnovali údržbě exponátů, kategorizaci předmětů a materiálů (fotografie, dokumenty) a jiné činnosti.¹⁶³

5.4.1 Modelový měsíc březen 2020

Tradičně konaný Divadelní Kojetín s přehlídkami amatérských divadelních souborů se tento rok po dvou letech měl konat v rekonstruované sokolovně (Kulturním domě), kde se mělo představit deset divadelních souborů. Z důvodů nařízení vlády ze dne 10. března bylo MěKS nuceno přeložit konání o měsíc později, ani tehdy však nebylo možné uskutečnit kulturní akce.

¹⁵⁸ ZAHRADNÍK, Milan. Kultura v těžkých dobách. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2020, ročník XXI, č. 4, s. 20.

¹⁵⁹ ZAHRADNÍK, Milan. Letní kino žije. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2020, ročník XXI, č. 6, s. 14.

¹⁶⁰ ZAHRADNÍK, Milan. Výstava krojované panenky. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2020, ročník XXI, č. 6, s. 25.

¹⁶¹ ZAHRADNÍK, Milan. Hanácká scéna Kojetín. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2020, ročník XXI, č. 10, s. 22.

¹⁶² SVAČINOVÁ, Hana. *Výroční zpráva Městského kulturního střediska Kojetín za rok 2020*. MěKS Kojetín, 2020, s. 15–16.

5.5 Aktuální kultura a programová strategie MěKS (rok 2022)

Příchod roku 2022 znamenal postupný návrat kulturního dění ve městě do stavu, jaký byl před propuknutím pandemie. V prvních dvou měsících měli obyvatelé možnost si zatančit a pobavit se v rámci plesové sezony. Každoročně plesy pořádají různé městské spolky i místní gymnázium. Jedná se například o *Hanácké bál, ples Rudých koňů, country bál, Hasičský bál s pochováváním basy, maturitní plesy* studentů gymnázia a děti se mohou přijít pobavit na *dětský karneval*. V průběhu roku pak MěKS pořádá tradiční Divadelní Kojetín, tematicky různě zaměřené výstavy, kurzy pro veřejnost, taneční pro mladé, kojetínské hody spojené s hudebním festivalem aj. Příchodem adventu se rozsvěcuje vánoční strom na Masarykově náměstí, pořádá se závěrečná kolona tanečnických a zazpívá pěvecký soubor Cantas na vánočním koncertu.

5.5.1 Modelový měsíc březen a květen 2022

Období předchozích dvou let kulturnímu životu příliš nepřálo, kvůli pandemii musela být většina kulturních akcí ve městě zrušena. Nyní je ale jisté, že kultura ve městě pomalu znovu ožívá. MěKS se pro tento rok rozhodlo přesunout tradiční březnovou divadelní přehlídku na měsíc květen. Z tohoto důvodu jsem zvolila dva modelové měsíce březen a květen.

Pořádání kulturních a společenských akcí v tomto roce zvolna začalo v měsíci březnu, kdy se uskutečnila po dlouhé době společenská akce, a to taneční kurzy pro mládež. Dalším kulturním počinem byla výstava historických pohlednic ze soukromé sbírky Františka Riegla v galerii VIC.¹⁶⁴

Měsíc květen odstartovala výstava fotografií Stanislava Šobáně. Právě kvůli obavám z nejisté pandemické situace rozhodlo MěKS přesunout tradičně březnovou akci *Přehlídku amatérských divadelních souborů*.¹⁶⁵ Dnem 11. května byl v Kojetíně zahájen již 28. ročník Divadelního Kojetína. Přehlídku zahájila divadelní skupina Minoni působící při

¹⁶³ ZAHRADNÍK, Milan. Kultura v karanténě. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2020, ročník XXI, č. 11, s. 15–16.

¹⁶⁴ ZAHRADNÍK, Milan. Kultura v březnu. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2022, ročník XXIII, č. 4, s. 21.

¹⁶⁵ Tamtéž.

MěKS s nesoutěžní veselohrou *Haná se nesódi*¹⁶⁶ následovaná domácí Hanáckou scénou se soutěžní inscenací *Bordel na ministerstvu*. Čtvrtek 12. odstartoval nesoutěžní pohádkou Karla Čapka *Dášenska čili život štěněte* pro MŠ a ZŠ od zlínského divadla, další dvě přestavení byla již soutěžní. Jednalo se o drama brněnského souboru DS ASpol. Lužanky¹⁶⁷ s názvem *Dům Bernardy Alby* básníka a dramatika Frederica Garcíi Lorey a komedii francouzských autorů Jeana Jacquase Bricaireho a Maurice Lassayquese *Velká zebra aneb Jak že se to jmemujete?* v provedení kroměřížského divadelního spolku¹⁶⁸. V pátek zlínské divadlo předvedlo další nesoutěžní představení, a sice pohádku *O princezně, která ráčkovala*. Divadlo ze Slavkova u Brna¹⁶⁹ předvedlo komedii Erica Assouse *Manželé v nesnázích* a s bláznivou komedií Petra Quitera *Trhni si, otče!* vystoupilo divadlo z Uherského Brodu. Mezi dalšími soutěžními inscenacemi byly uvedeny komorní muzikál *Edith* divadla z Ostrovske Nové Vsi¹⁷⁰, drama *Pan Polštář* autora Martina McDonagha, v provedení divadelního souboru Regueneau Plzeň¹⁷¹, komedie *Milá matko...*¹⁷² od kroměřížského divadelního spolku, hořká komedie *Baletky* od autorky Astrid Saalbachové v provedení souboru Václav z Václavova¹⁷³ a posledním představením byla komedie *Koprovka aneb na útěku* autorů Pierra Palmadeho a Christoha Duthurona v podání blanenského divadla.

Další akcí v měsíci v rámci celostátního happeningu ZUŠ Open vystoupila místní Základní umělecká škola Kojetín, která tím odstartovala Kojetínské hudební léto.

¹⁶⁶ Na motivy Zdeňka Galušky a Vlastimila Pešky, upravili a režijně zpracovali Milan Zahradník a Hana Svačinová.

¹⁶⁷ Skupina vznikla v roce 2002 z členů dětského divadelního souboru Brnkadla. Vedoucí souboru je Petra Rychecá. Cit. podle: SVAČINOVÁ, Hana. Divadelní Kojetín 2022. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2022, ročník XXIII, č. 5, s. 23.

¹⁶⁸ Spolek vznikl v roce 2006 pod názvem Divadelní spolek Kroměříž, navázal na tradici ochotnického divadla, které ve městě působilo od roku 1863. Cit. podle: SVAČINOVÁ, Hana. Divadelní Kojetín 2022. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2022, ročník XXIII, č. 5, s. 23.

¹⁶⁹ Na scéně působí již více než 20 let, dříve bylo známé jako Farní divadlo Simsala Bim. Repertoár divadla tvoří převážně komedie a pohádky pro děti. Cit. podle: Divadelní spolek Slavkov u Brna. [online]. *Divadelní spolek Slavkov u Brna*. [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <http://www.divadloslavkov.cz/#page-top>

¹⁷⁰ Vzniklo v roce 2000 pod celým názvem Blázniví lovci ideje cedníkem (BLIC). V roce 2002 se zúčastnilo přehlídky Jiráskův Hronov. Cit. podle: Divadlo Blic. O nás [online]. *Divadlo Blic Ostrožská Nová Ves*. [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <http://divadloblic.jecool.net/o-nas/>

¹⁷¹ Vzniklo v roce 2019, pravidelně pořádá amatérský divadelní festival v Plzeňském kraji, jenž je podobný tomu kojetínskému. Je součástí Divadla Dialog Plzeň, které sdružuje 11 divadelních souborů. Cit. podle: SVAČINOVÁ, Hana. Divadelní Kojetín 2022. *Kojetínský zpravodaj*. MěKS Kojetín, 2022, ročník XXIII, č. 5, s. 24.

¹⁷² Autoři Sam Bobrick a Julie Steinová.

¹⁷³ Založen roku 1998, repertoárem jsou autorské hry a pohádky. Navazuje na dlouhou divadelní tradici obce Václavov. Cit. podle: Divadlo Václav. O souboru [online]. *Divadlo Václav, z.s., Václavov*. [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://divadlo-vaclav.webnode.cz/>

5.6 Proměny kulturního programu MěKS po roce 2000

V následující podkapitole se pokusím charakterizovat proměnu kulturního programu MěKS po novém tisíciletí.

Jednou z nejvýraznějších změn v kulturním programu je počet konaných přednášek a besed v rámci celého roku. Zatímco v předchozích desetiletích měly vzdělávací přednášky a besedy z různých oblastí a oborů v kulturním programu četné zastoupení, v dnešní době se v rámci celého roku uskuteční kolem 10 přednášek, ale například v roce 1978 se jich uskutečnilo 125. Velký podíl na tom měl převážně tehdejší politický režim a výchovné působení na mladou generaci prostřednictvím systému „Kultura mládeži“. Dnes jsou tyto pořady nositelem zábavy. Zároveň klesl počet společenských plesů a tanečních zábav.

Jednou z dalších změn je pořádání koncertů. Před novým tisíciletím se v sále sokolovny či v sále Kulturního domu (Osvětové besedy) uskutečnily koncerty, kterými byly například: koncert Moravské filharmonie Olomouc, z dnešního hlediska se pořádání finančně náročnější kultury nevyplatí. Mnohem více se očekává, že si kojetínští obyvatelé za kulturními zážitky do větších měst sami zajedou. Dále se uskutečnil koncert orchestru Karla Valdaufa se sólisty; koncert ruské a sovětské hudby a v neposlední řadě pěvecké koncerty; operety aj. V dnešní době se ve městě konají koncerty převážně populární hudby současných interpretů a kapel, také koncerty uměleckých souborů a Základní umělecké školy Kojetín, a to v rámci festivalů a Kojetínských hodů.

Velkou nevýhodou byla absence kina, jelikož kino Haná ukončilo svůj provoz, místní museli dojíždět do okolních měst a někdy i mnohem dál. Nicméně město se snaží absenci kina kompenzovat pořádáním letního kina. Bohužel celoroční kino v Kojetíně stále chybí, občanům tedy nezbývá nic jiného než nadále dojíždět do jiných měst. Dále klesl počet zájezdů za kulturou do větších měst, od roku 2013 se neuskutečnil žádný.

6 SWOT ANALÝZA MĚSTSKÉHO KULTURNÍHO STŘEDISKA

Metoda zkoumající vnější a vnitřní vlivy, které se mohou podílet na chodu analyzovaného subjektu, ale také objektu. Hodnotí silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby, které ovlivňují další rozvoj analyzovaného cíle.

Díky analýze můžeme zjistit skutečný stav, potřebné změny, případná rizika a nezbytné kroky pro přeměnu slabých stránek na silné a eliminovat rizika. A právě tuto metodu se pokusím aplikovat na organizaci Městského kulturního střediska v Kojetíně.

Název je odvozen ze zkratky anglických slov: Strengths – silné stránky; Weaknesses – slabé stránky; Opportunities – příležitosti; Threats – hrozby. K vnitřním vlivům náleží silné a slabé stránky, které lze ovlivnit, mezi vnější vlivy řadíme příležitosti a hrozby, které nelze příliš ovlivnit.

6.1 Silné stránky

Mezi silné stránky MěKS můžeme zařadit udržování lidových tradic a folklóru, oblíbené programy a akce, jež se těší velké oblibě a návštěvnosti. Jedná se například o divadelní představení, konkrétně Divadelní Kojetín se soutěžní a postupovou přehlídkou amatérských divadelních představení, při které se každoročně do Kojetína sjede řada divadelních souborů s lákavými a zajímavými inscenacemi, a to nejen soutěžními. Výhodou je jejich cenová dostupnost. Vstupné na jednotlivá divadelní představení činí 50 Kč na dospělého a 20 Kč na dítě. Permanentní předplatné pak stojí 350 Kč, což činí akci finančně dostupnou. Předností jsou zajisté také Kojetínské hody. Konání akce uchovává kulturní tradice v regionu a přibližuje je tak široké veřejnosti, zejména pak mladé generaci. Hody nabízejí třídenní pestrý program pro všechny věkové kategorie. K silné stránce bych zařadila i organizační strukturu MěKS a spolupráci s dalšími institucemi ve městě, které kromě upevnění vzájemných vztahů se společně podílejí na obohacení kulturního života občanů města.

Jednou z mnoha dalších silných stránek je propagace a informovanost o kulturních akcích. Můžeme se o nich dozvědět z měsíčníku Kojetínský zpravodaj, z vylepených plakátů anebo z webových stránek MěKS či facebookové stránky tohoto zařízení.

6.2 Slabé stránky

Největší slabou stránkou je stagnace kulturního programu. MěKS do svého programu nezařazuje nové pořady a lpí na své tradici, u které má jistotu stálého publika. Dále k slabým stránkám řadím pokles až absenci přednášek a besed, které se těšily vysoké návštěvnosti v dřívějších letech. Podobně je tomu i se zájezdy za kulturou do větších měst a poznávacími zájezdy nejen na našem území, ale i do zahraničí.

6.3 Příležitosti

Cílem rozvoje Městského kulturního střediska je vzbudit zájem kojetínských občanů o kulturu. Toho MěKS dosahuje reklamou na chystané a pořádané kulturní akce. Většího podvědomí o chystaných kulturních pořadech by mohlo dosáhnout například zmodernizováním webových stránek. Potenciál naplněných sálů vidím v pořádání besed a přednášek se zajímavými osobnostmi či zajímavými tématy, například o cestování nebo pořady s youtubery, kteří zaujmou mladší generaci. Další příležitostí je rozšíření spolupráce s okolními obcemi a městy a pořádání takových akcí, které by upevnily vzájemné vztahy. Chybět by nemělo ani zaměření se na prohloubení tradic v regionu.

6.4 Hrozby

Hrozbou pro MěKS je určitě konkurenční kultura v okolních městech, jako jsou Kroměříž či o trochu dál Olomouc, kde se nachází Moravské divadlo Olomouc, Divadlo na cucky, Moravská filharmonie aj. Hrozbu vidím i u mladé generace, jejíž životní styl posunuje zájmy od aktivních k pasivním a virtuálním. Hrozbou může být i úbytek obyvatel, kteří se stěhují do větších měst, kde je mnohem více příležitostí, a to nejen pracovních.

6.5 Shrnutí SWOT analýzy

Důležité je zaměřit se na rozvoj silných stránek a využít některé z příležitostí jako zařadit do programu nové pořady, které si získají publikum. Podstatné je odstranit slabé stránky a nedopustit, aby se z hrozeb staly slabé stránky. MěKS by se mělo pokusit přilákat nové návštěvníky a zlepšit atraktivnost kulturních akcí, například znovu pořádáním

některých dřívějších úspěšných akcí (besedy, přednášky, zájezdy), popřípadě se zaměřit na prohloubení tradic. Dále by mělo zvážit případnou spolupráci s okolními obcemi a zvýšit tak podvědomí o kulturním životě nejen ve městě Kojetín, ale v celém mikroregionu Střední Hané.

7 ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo zmapovat proměny a shrnout vývoj kulturního a společenského života města Kojetín.

Práce se věnuje převážně hlavní kulturní instituci Městskému kulturnímu středisku Kojetín z historického i současného pohledu. Cílem bylo zprostředkovat ucelený obraz možností kulturního vyžití ve městě v době po skončení 2. světové války až po současnost, dále byla snaha přiblížit a shrnout programovou strategii a její změny ve vybraných časových obdobích.

Velkou roli v kulturním životě občanů města v průběhu let zastávaly a nadále zastávají zájmové umělecké soubory a spolky, které se podílejí na utváření kulturního dění v Kojetíně. Kulturní program po konci 2. světové války byl zaměřen převážně na společensko-kulturně-výchovnou funkci. Podstatnou část programu tvořily vzdělávací pořady (přednášky, besedy), a to hlavně v rámci programu Kultura mládeži. Velké oblibě se těšila i divadelní představení, na která se jezdilo i do větších měst. Od 50. let 20. století se v kulturním programu objevovaly i koncerty vážné hudby Moravské filharmonie¹⁷⁴. V 80. letech se kulturní nabídka příliš nezměnila, došlo pouze k částečnému omezení, a to z důvodů oprav hlavního sálu sokolovny. Proto bylo do programu zařazeno mnohem více zájezdů za kulturou do jiných měst. Nijak razantní změny v programové strategii MěKS nenastaly ani po roce 1989, přibyly pouze akce jako rockové koncerty a diskotéky. Až s nástupem nového tisíciletí jsou patrné změny v kulturním programu Městského kulturního střediska Kojetín. Klesl počet vzdělávacích pořadů a zájezdů za kulturními zážitky; pořádají se koncerty převážně populární hudby a hudební festivaly; konají se tradiční akce¹⁷⁵ pro děti, mládež i dospělé různého věku. Nicméně aby Městské kulturní středisko a převážně pak jeho kulturní program byly atraktivní i pro novou generaci návštěvníků, je žádoucí, aby organizátoři sledovali aktuální trendy a pokusili se je zařadit do svého programu.

¹⁷⁴ Koncerty se uskutečnily například v letech: 1951, 1956, 1959, 1967, ...

¹⁷⁵ Divadelní přehlídka, Kojetínské hody, tradiční lidové akce (vynášení Morény, stavění a kácení máje aj.).

ANOTACE

Příjmení a jméno autora: Křepelková Anna

Název fakulty: Filozofická fakulta v Olomouci

Název katedry: Katedra muzikologie

Název bakalářské diplomové práce: Vývoj kulturního života města Kojetín se zaměřením na MěKS Kojetín

Vedoucí bakalářské diplomové práce: doc. PhDr. Lenka Křupková, Ph.D.

Počet znaků: 90 097

Počet stran: 49

Počet příloh: 8

Počet titulů použité literatury: 5

Klíčová slova:

Kojetín, Městské kulturní středisko, kultura, kulturní vývoj, kulturní spolky

Charakteristika práce:

Cílem bakalářské práce je zmapovat a shrnout vývoj kulturního a společenského života města Kojetín a podat ucelený obraz o kulturních institucích a spolcích s ohledem na historický kontext i současnost. První část práce obsahuje všeobecné informace o městě z historického i současného pohledu. Druhá část je věnována hlavnímu tématu – Městskému kulturnímu středisku Kojetín. Zkoumána byla jeho historie a proměny programové strategie koncem 20. století a po nástupu nového tisíciletí. SWOT analýza představuje současný stav a případně návrh na další rozvoj.

SHRNUTÍ

Cílem bakalářské práce bylo zmapovat a shrnout vývoj kulturního a společenského života města Kojetín a podat ucelený obraz o kulturních institucích a spolcích s ohledem na historický kontext i současnost. První část obsahuje všeobecné informace o městě z historického i současného pohledu. Druhá část je věnována hlavnímu tématu – Městskému kulturnímu středisku Kojetín. Zkoumána byla jeho historie a proměny programové strategie na konci 20. století a po nástupu nového tisíciletí. SWOT analýza představuje současný stav a případně návrh na další rozvoj.

SUMMARY

The aim of the bachelor thesis was to map and summarize the development of cultural and social life in Kojetín and to give a comprehensive picture of the cultural institutions and associations with regard to the historical context and the present. The first part contains general information about the town from historical and contemporary perspective. The second part is devoted to the main topic of the City cultural center. Its history and the changes in its programming strategy before and after the new millennium are examined. The SWOT analysis presents the current state of the institution and possible proposal for further development.

RÉSUMÉ

L'objectif de la thèse de licence était de cartographier et de résumer le développement de la vie culturelle et sociale à Kojetín. Donner une image complète des institutions et des associations culturelles en ce qui concerne le contexte historique et le présent. La première partie contient des informations générales sur la ville d'un point de vue historique et contemporain. La deuxième partie est consacrée au thème principal du Centre culturel municipal. Son histoire et les changements dans sa stratégie de programmation avant et après le nouveau millénaire sont examinés. L'analyse SWOT présente l'état actuel de l'institution et une proposition possible pour son développement futur.

BIBLIOGRAFIE

Literatura:

PATOČKA, J. – HEŘMANOVÁ, E. *Lokální a regionální kultura v České republice*. Praha: ASPI, 2008. s. 200. ISBN 978-80-7357-347-8

PEŘINKA, František Václav – KRATOCHVÍL, August. *Vlastivěda moravská. II. Mistopis, Kojetský okres*. 1. vyd. Brno: Musejní spolek Garn, 1930. s. 336. ISBN 978-80-86347-84-4

ŠÍREK, Jiří. *Svědkové minulosti na Střední Hané II*. Svazek obcí Mikroregionu Střední Haná, 2010.

ŘEZÁČ, František – SVAČINOVÁ, Hana – ŠÍREK, Jiří. *Kojetín v proměnách času: (1233-2008): sborník*. Kojetín: Městské kulturní středisko Kojetín, 2009. ISBN 978-80-254-4254-8

ZAHRADNÍK, Milan – SVAČINOVÁ, Hana. *Hanáci z pohledu Marie Gardavské kdysi a dnes*. Kojetín: MĚKS Kojetín, 2013. ISBN 978-80-260-4882-4

Prameny:

Kojetínský kulturní kalendář (1962–1999)

Kojetínský zpravodaj (1999–2022)

Státní okresní archiv Přerov: archiválie

- Kronika Kojetína
- Pamětní kniha města (Kojetín)

Výroční zpráva Městského kulturního střediska Kojetín

Diplomové práce:

POLÁKOVÁ, Barbora. *Hanácká beseda Kojetín. Historie a současnost národopisného souboru* [online]. Brno, 2014. Masarykova Univerzita, Filozofická fakulta. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: <https://theses.cz/id/c1gzgs/>

STONOVÁ, Hana. *Role a možnosti filmového amatéra v letech 1960–1989* [online]. Brno, 2016. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. [cit. 2022-12-04] Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/uvoli/>

Elektronické články:

Český rozhlas Olomouc. Vladimír Tyřl – studnice vědomostí a člověk s vytríbeným vkusem [online]. *Český rozhlas Olomouc*. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: <https://olomouc.rozhlas.cz/vladimir-tyrl-studnice-vedomosti-a-clovek-s-vytribenym-vkusem-6395376>

KASTLÁN, Antonín. *Pyšná princezna ve službách komunistické ideologie* [online]. [cit. 2022-12-05]. Dostupné z: <https://kostlan.blog.respekt.cz/pysna-princezna-ve-sluzbach-komunisticke-ideologie/>

POLÁKOVÁ-UVÍROVÁ, Petra. Atraktivní oázu už plní voda. Takto teď vypadá nové biocentrum v Kojetíně. Cit. podle: *Přerovský deník* [online]. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/biocentrum-kojetin-2022.html

POLÁKOVÁ-UVÍROVÁ, P. Kojetínské sokolovně se vrací původní vzhled z první republiky. Cit. podle: *Přerovský deník* [online]. [cit. 2022-04-20]. Dostupné z: https://prerovsky.denik.cz/zpravy_region/kojetinske-sokolovne-se-vraci-puvodni-vzhled-z-prvni-republiky-20190320.html

ŠAFHAUSER, Roman. Sochu Koněva v Praze 6 sundal jeřáb, Rusko mluví o vandalistickém činu [online]. *iDNES.cz*. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/konev-praha-6-marsal-konev-interbrigady-odstraneni.A200403_083311_praha-zpravy_rsr

Internetové zdroje:

Český statistický úřad: Počet obyvatel v obcích – k 1. 1. 2021. *Český statistický úřad* [online]. Praha, 30. 4. 2021. [cit. 2021-12-08]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>

Česko-slovenská filmová databáze. Radúz Chmelík [online]. *CSFD.cz*. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/24998-raduz-chmelik/biografie/>

Databáze českého amatérského divadla. Divadlo Vysokozdvižného soumara (DiVySo) [online]. *Databáze českého amatérského divadla*. [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=soubor&id=20700>

Databáze českého amatérského divadla. Náměstí Osvoboditelů č. p. 14 [online]. *Databáze českého amatérského divadla*. [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://www.amaterskedivadlo.cz/main.php?data=soubor&id=23530>

DENK, František Jakub. Představení souboru a jeho současnost [online]. *Divadelní soubor Osvětové besedy Velká Bystřice z.s.* [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://www.obvb.cz/>

DIENEROVÁ, Květa. Historie divadelního souboru Josefa Kajetána Tyla v Brodku u Přerova [online]. *Divadelní soubor J. K. Tyla Brodek u Přerova*, posled. Aktualizace 1. 6. 2011. [cit. 2022-12-05]. Dostupné z: <http://www.brodeckedivadlo.cz/html/historie.php>

Divadlo Blic: O nás [online]. *Divadlo Blic Ostrožská Nová Ves*. [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <http://divadloblic.jecool.net/o-nas/>

Divadlo Brod: Historie. [online]. *Divadlo Brod*. [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://divadlobrod.blogspot.com/p/historie.html>

Divadlo Dostavník Přerov: Historie divadla [online]. *Divadlo Dostavník Přerov*. [cit. 2022-12-05]. Dostupné z: <https://www.divadlodostavnik.cz/historie>

Divadelní spolek Slavkov u Brna. [online]. *Divadelní spolek Slavkov u Brna*. [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <http://www.divadloslavkov.cz/#page-top>

Divadlo Václav: O souboru [online]. *Divadlo Václav, z.s., Václavov*. [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://divadlo-vaclav.webnode.cz/>

Filmová databáze. Radovan Kalina [online]. *FDb.cz*. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: <https://www.fdb.cz/lidi-zivotopis-biografie/59636-radovan-kalina.html>

Galerie rodáků: Bohumír Štéger [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/galerie-rodaku/bohumir-steger>

Galerie rodáků: Jan Sázel. [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/galerie-rodaku/jan-sazel>

Galerie rodáků: Vladimír Novotný. [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/galerie-rodaku/vladimir-novotny>

Historie sokolovny. TECHNIS Kojetín spol. s.r.o – O Kulturním domu [online]. *TECHNIS Kojetín*. [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <http://www.technis.kojetin.cz/historie-sokolovny>

HOSÁK, Ladislav. O nejstarších dějinách Kojetína. *Vlastivědný věstník moravský*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 1957, 12(2), s. 47. ISSN 0323-2581. [cit. 11-3-2021]. Dostupné také z: <http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:b380be30-6749-11e4-8fe2-5ef3fc9bb22f>

Město Kojetín. [online]. *Město Kojetín*. [cit. 2021-12-08]. Dostupné z: <https://www.kojetin.cz/cs/mesto-kojetin/>

Sokolovna je znovu ozdobou Kojetína. TECHNIS Kojetín spol.s.r.o – Rekonstrukce 2018–2019 [online]. *TECHNIS Kojetín*. [cit. 2022-02-08]. Dostupné z: <http://www.technis.kojetin.cz/rekonstrukce-2018-2019>

SPÁČIL, Svatopluk. *35 let tvůrčí skupiny Signál 64* [online]. [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: web.quick.cz/signal64/historie35.doc

Sport v Kojetíně. [online]. *Město Kojetín*. [cit. 2022-01-04] Dostupné z: <https://www.kojetin.cz/cs/volny-cas/sport-v-kojetine.html>

Usnesení vlády České republiky ze dne 30. dubna č. 485. [online]. *Vlada.cz* [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-koronaviru---rok-2020-186999/#brezen>

Vláda zakázala všechny akce nad 100 lidí a uzavřela školy. [online]. *Novinky.cz* [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/koronavirus/clanek/stat-prijme-dalsi-opatreni-proti-koronaviru-40316093>

Zájmové soubory. Historie Hanácké besedy: Historie 1900–2010. [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/hanacka-beseda/historie-1900-2010>

Zájmové soubory. Hanácká scéna: Z historie. [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-03-15] Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/hanacka-scena/z-historie>

Zájmové soubory. Signal 64: Z historie. [online]. *MěKS Kojetín*. [cit. 2022-04-05]. Dostupně z: <https://mekskojetin.cz/signal-64/z-historie>

Oficiální stránky institucí:

Město Kojetín.

- Dostupné z: <https://www.kojetin.cz/>

Městské kulturní středisko Kojetín (MěKS Kojetín)

- Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/mestske-kulturni-stredisko>

SEZNAM PŘÍLOH

Obr. 1: Pohlednice Kojetína [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/pohlednice-kojetina/370/pohlednice-kojetina-sesta-cast>

Obr. 2: Stavba sokolovny v letech 1925–1928 [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: <http://www.technis.kojetin.cz/archivni-fotogalerie/historicke-fotografie>

Obr. 3: Budova sokolovny podle návrhu architekta Aloise Pilce [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/pohlednice-kojetina/369/pohlednice-kojetina-pata-cast>

Obr. 4: Kulturní dům – sokolovna (dnes) [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: <http://www.technis.kojetin.cz/fotogalerie-kulturni-dum>

Obr. 5: Interiér Kulturního domu [online]. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: <http://www.technis.kojetin.cz/fotogalerie-kulturni-dum>

Obr. 6: Hostinec U zlatého kříže (druhá budova zleva) [online]. [cit. 2022-11-24]. A. Vlačilík, Kojetín. Nedatováno. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/pohlednice-kojetina/366/pohlednice-kojetina-druha-cast>

Obr. 7: Okresní dům postavený v roce 1911. Dříve hostinec U zlatého kříže. [online]. Nakl. Bohumír Veselý, knihkupectví Kojetín. [cit. 2022-11-24]. Dostupné z: <https://mekskojetin.cz/pohlednice-kojetina/366/pohlednice-kojetina-druha-cast>

Obr. 8: Vzdělávací a informační centrum dnes (VIC). Foto Autorka práce.